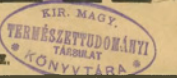

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

As országos m. gazdasági egyesület tagjai nyeres kapják. Nem tagoknak előfizetési díj: Egész öre 10 frt, félőve 5 frt, negyedőve 5 frt 50 kr.

Magjainak minden szerzője és szerzője.

Beérkezéskor és kiadáskor: Budapest (Köszöletek) 1897. évi 25. szám. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEII.

Figyelmeztetés.

Az 1896/97-ki évkönyv az egyesület működéséről mindazon tagjainknak megküldött, akiknek címe előtűnik ismeres, ha tehát tagjaink közül valaki nem kapott volna Évkönyvet, kérjük az iránti értesítésüket.

Tagyatd.

Kérelem.

Az 1896/97. évi Évkönyvet egyesületünk minden tagjának megküldöttük, akinek címe előtűnik tudva van; miután igen sok „kötve” mellépáldány az Évkönyv visszerkezik hozzánk, mely azon felirattal kapja a postán az illető „Elutazott”, vagy „ismeretlen”, vagy „Meghalt”, ama tiszteletteljes kérelemmel járunk t. tagjainkhoz, hogy az Évkönyvben levő névsor at tekintése után, ha az ott közölt címek közt hiányosokat fődözennek fel, vagy az illetők elhalálozásáról volna tudomásuk, azt egyesületünkkel közölni kegyeskedének.

Tagyatd.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alább felsorolt tagjainak jár le a f. évi december végével 6 évi tagsági kötelezettsége.

Abeles Zsigmond, Adametz Gyula, Adler Samu, Alitz Miklós, Almásy Ferenc, Altatóck S. és fia, Antóczy Antal Ferenc, Antal Sándor, gróf Apponyi Albert, dr. August Zsigmond, Auspitz Pál, Ásványi Lajos, Babochay László, Bachár Antal, Bak Gyula, Balas Iván, Balasi József, Balasz Izidor, Bartal Béla, Bartal Ferenc, Barnac Samu, Baus János, Basch Béni, Basch Simon, ifj. Bauer Antal, Bauer Ottó, Báró Jenő, Bachtel Frigyes, Bedő Albert, Bodó Béla, Ber Henrik, Belyczky István, Benedek Farkas, Benedeky Lajos, Berger Zsigmond, Berzevich Béla, Bezeczy Lajos, Bezak István, Bigio Gyula, Birnbaum Ernő, Bíró István, Bíró Mór, Bischoff Lajos, Bittó Zoltán, Blakke László, Blau Adólf, Blau Izidor, Blau Sándor, dr. Bleuer Samu, Bodó Péter, roffi Borbély Géza, Boros

Sándor, Bottik Lajos, Böck Géza, Braun Jenő, Brudányi Gyula, Budapesti X. ker. kórházy kör, Budy Zoltán, Bukovszky Arthur, dr. Burján Aladár, Chocrenszki Miklós, Czako József, Czibulya Gyula, Ceke Imre, Csiffary József, Csikós Balázs, Csukás János, Csorba György, Csukás István, Csutha György, Dercsényi Bertalan, Deacó Dezso, Deutch József F. Deutch Miksa, Deutsch Sándor, Deutschy Béla, Desseoffy Emil, Desseoffy Géza, Digy Mátyas, Döszeg Ernő, Dubokay Lajos, Dukovszky István, Dolezal János, Dóra Miklós, Domotör Béla, Dratsay Gyula, Marita Sándor, Ebeczy Elek, Ebenspanger Lipót, Edelstein Armin, Ehrlich Henrik, Ehrlich Salomon, Eisenstaedter Reszó, Eszacs Mész, Eszák m. grófjainak és bizalmasi részvételre. Eszterházy Károly, Eszterházy István, Erdős Károly, Erőz Reszó, Erdi Vilmos, gróf Esterházy László, P. Farahó János, Farkas Abraham, Farkas Gyula, Farkas László, Fay Andrá, Fay Béla, Fay Gyula, Fay István, Fay Viktor, Fay Zoltán, Fehér Sándor, Feldmann B. Jakab, Fenyvesy Adolf, Ferenczy Zsigmond, gróf Festetics Andor, Fényes Béla, Fischer Károly, Földes Győző, Frank Zsigmond, Freudenberger József, Frey Gusztáv, dr. Gad Jenő, ifj. Galgoczy Antal, Galgoczy László, Gábor Antal, Gábor Ferenc, Gáyer Pál, Georgev György, Gémesi Károly, Gindole Géza, dr. Glöz Ferenc, Goldberger Gusztáv, Goldschmid Dénes, Gosztony Géza, Gosztony Kálmán, Graenzstein Béla, Gresler Vilmos, Grünfeld Jenő, Gál Lajos, Grünwald Jakab, Günsberger Soma, György Miklós, Gyárky Gábor, Halasz Zoltán, Halbröck Adolf, Halmay József, Harikovits Mátyas, Hartmann Márton, Hartstein József, Hazai Győző, ifj. Háczy Kálmán, Hános Aladár, Hános László, Hás Antal, ifj. Heidy Ernő, Hegedűs Imre, Hegyi Zsigmond, Hellsinger Geodon, gróf Zichy Reszó herold-németi-i uradalmá, Hevassy Bertalan, Hirsch Márton, Hofmeister Ignác, Holényi Ferenc, Horthy Gyula, Horváth Mihály, Horváth Miklós, Hódosy Imre, Hrabovszky István, Huszár Károly, Hubner Reszó ková, pallás Inky Béla, Ivánka Odón, Ivánkovits Imre, Jakab László, Jakabovich Zsigmond, Jarcos Móricz, Jaulus Izidor, Jaszagati város, Jeney Géza, Jenisch Adolf, dr. Jeszenszky István, dr. Jeszenszky László, dr. Jókannovics György, Jókay Miklós, Józsa László, Kammer Ferenc, Kantis Sándor, Kasza Ferenc, Kállay Andrá, Kállay Lipót, Kackemethy Géza, Kellner Antal, Kellner György, Kemény Andor, Kende Elemér, Kenessey Lajos, Kenyeres János, dr. Kerpith Henrik, ifj. Kesztélyi János, Kégi Lajos, Kestel József, Kiss Béla, Kiss Károly (Róde), Kiss Károly (Szege), Kiss Lajos Alcsuth, Kiss Lajos Vetés-pusztai, Kiss Ernő, Kiss Ernő Károly, Kodák Károly, Kócsa Kálmán, Kollár Kálmán, Komló Armin, Komló Géza, Komlósy Kálmán, Kopasz János, Korda Andor, Koreck Kálmán, ifj. gróf Kornis Károly, Kramer Elek, Kovács István, Kovács László, Kovács Ernő, Kősa Miklós, Körösy József, Kóvér Miklós, dr. Krasner Tivadar, Krásó-Szörényiművelő gazdasági egyesület, dr. Kúcs Lajos Kronberger Adolf, Kabbányi Andrá, Kubányi Márton, Kuln Miklós, Kurcz Endre, Ludas József, Landgraf János, Lator István, Lauffer Antal, Láng Ká-

roly, Láng Aurél, Lászl. L. Pál, Lederer Arthur, Lederer Károly, Lederer Sándor, Legény Elek, Lehotický Béni, Leigeb Imre, Leopold Samu, Lepkovszky Art, ifj. Légrády Béla, Lichtenberg Mór, dr. Liebermann Leó, Lihardt György, kiskutató Lipthay Guidó, Liptóiművelő gazdasági egyesület, Losonczy Károly, Luby Géza, Lukács László, Mad Éde, Madarász Géza, Madár-Aladár, Magyar kivált és csomagzárti részvételre, Izsáczák Máté, Emil, Manuzsch Mátyas, Mandeville Frigyes, dr. Mandorf Géza, Margólfy Alfréd, Margit Gyula, dr. Markreit Lipót, Marton János, Matyasovszky Lajos, Mayer Ferenc Andor, Márkus Gyula, Marton Zsigmond, Meisler Miksa, Meisler Henrik, Mesterházy Gyula, Méry Lajos, Mészáros Sándor, dr. Mihálics Odón, Mianost Iván, Miskó Sándor, Mocsar Miksa, Molnár Miklós, Molnár István, Molnár Lajos, Molnár Sándor, (sz. Molnár, szül. Abaffy Erzsébet, Montag Lipót, Muscaol Danás, ifj. Nagy Vilmos, Naurityll Öskány, ifj. Nagel Gyula, Nagy Antal (Acsátháza), Nagy Antal (Nemes-Ocsa), Nagy Jenő, Nagy Pál, Nagyvárdi műtárgyártevő-rész-állású, Negro Gusztáv, Neuschloz Pölöp, Newany Károly, Ocsáthy Lipót, Ocsáthyváry Gusztáv, Oppenheim Miklós, Oppenheim István, Östinger János, Otfly Miklós, Orosz Géza, Pakser Henrik, Pál Ernő, Papolya Béla, Pap Imre, Pappaszkó Gyula, Patzschner Reszó, Pál Károly, Perczel Dezso, Perczel Lajos, Perényi Antal, Pethes Antal, Petrovay György, Pechy Zsigmond, Pfeiffer Mátyas, Pikk Frigyes, dr. Pék Gyula, Pék Maró, Piller Kálmán, Pinter Gyula, Fröh Antal, dr. Pletis Ferenc, dr. Podmaniczky Horacek, Pollák Lipót, Pollák S. Simon, Pongrácz Jenő, Popper Hugó, Popper Lipót, Pócskai Géza, Pottoryay Miklós, Pozsonyvárosi gazdasági egyesület, Pósch Gyula, Pósch Ferenc, Prág Bonifac, Prónay István, bogáti Bogáthy József, Purgly Pál, ifj. Racsak János, Ragályi Béla, ifj. Rajky Lajos, Rácz Sándor, Rákos Béla, Rákos Lajos, Ráth Ferenc, dr. Rátz István, Beck Géza, Remenyik Imre, Reszeuek Ferenc, Révész Miklós, Révész István, dr. Rubinek József, Rottler Béla, Rovars Frigyes, Rozinger Lajos, Rónay László, Rosa József, Rudnay Béla, Ruzinkó Antal, Ruthény Béla, Salkovszky István, Samarjay István, Sany Gyula, Sarkány Béla, Sarkóczy Lajos, Sármezy Árd, ifj. Scheffits István, Schlegler Sándor, Schmidt Öskány, Schmoll Endre, örv. Schmeisz Gábornd, Schwarz Gyula, Schwarc Lajos, Sedlmayer E. C., gróf Serényi János, Szerb János, Simon László, Sir Lajos, Skublich József, Somner Ignác, Somogyi Emil, gróf Somóich Béla, Soóly László, Spilka Ferenc, Spilka Sándor, Somló Jakab, ifj. Sporzos Pál, Stauber Spilka Sándor, Somló Jakab, ifj. Sporzos Pál, Steiner Albert, dr. Steiger Albert, Steiner Armin, Steingasser Emil, Steingasser Zsigmond, Steinhaus Sándor, Steinitz Adél, Strauss Vilmos, Strasz József, Süli István, Szabó János, ifj. Szabó László, dr. Szadovszky Gyula, Szakráds János, Szalay Béla, Szaunter Gusztáv, Szabály Árpád, Szász Lajos, Székler Miklós, Szemere Zsigmond, Szent-Iványi Árpád, ifj. Szentmiklósy Kálmán, Szemeszky Gyula, Székács István, Székács Pál, Székely György, Szent-Iványi Béla, Székany György, ifj. Szilassy István, Szilágyi Ferenc, Szilágyi Kálmán, dr. Szilárd Ferenc, Szilágyi Béla, Szilágyi Géza, Szivós

Termények értékesítésére

és

Érőtakaróanyagok beszerzésére

külföldi és bel- és külföldi összekötetéseksé folytán készséggel ajánlkozik a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Mai számunk 24 oldal.

Endre, Szuha Sándor, Szójak Kornél, Szokoló-Doboka-nagyrégi gazdasági egyesület, Szotzák Andor, Szócska Béla, Szilyovszky Aurél, Szűcs Deszö, Szűcs Zsigmond, Tarajosy Sándor, Tasmadréki Gázdákör, gróf Teleky Tibor, dr. Telenyák János, Theodorovits Sándor, Thurmer Andor, Tímár János, Tischer József, Toldy Zsigmond, Tormay Béla, ifj. Tóth János, dr. Tóth János, Tordai Antal, Tregejkó János, Tschida Arthur, Tuszkán Valéria, Uron Ákos, Ujlaky Mihály, Urach és Tera gyémántgyár, Unger Géza, Vajda Andor, Vajda Ferdinánd, Vajda Pál, Vajda Sándor, Vámosimélti uradalmi Beruhóság, Várhelyi Ferencz, Vaska Gyula, Vasvári Károly, Kaszinó Edelelt, Vedres István, Veiszlovszky Gyula, Veres Pál, Veresnyai Károly, Vértán Elek, Vértán Zoltán, Vértessy Tivadar, Vesszős János, Vicsi Gyula, Vicsi Odón, ifj. Vidos József, Vimmer Kálmán, Vissy Kornél, Vognronics Gyula, Vojnich Imre, Vojnich Sándor, Vörös Sándor, dr. Waldmann Ernő, Waldmann Sándor, Walser Gyula, Waszl János, Weisz Berthold, Weninger Mátyás, Wertheim Árnó, Wertheim Samu, Wiener Mósó, Wilczek Sándor, Wisnawsky Gyula, Wittmann János, ifj. Káro Woldaner Albert, Wyda Miklós, Wyda Péter, Zahreuczyk Márton, Závodszy Gyula, gróf Zedtwitz Kurt, Zemplényi László, Zólyom vármegye, Zalavizsky József.

Az O. M. G. E. közgyűlése.

(1897. november 27.)

Jelen voltak: gróf Desseffy Aurél előnökelete alatt gróf Andrássy Aladár és Bujanosz Sándor alelnökök, Asztalos Pál, Boross Károly, Benkő László, Beer Gusztáv, Cserháti Sándor, ifj. Cséry Lajos, dr. Csillag Gyula, dr. Darányi Gyula, Déghy Mátyás, Desseffy Odón, Elek Emil, Fisch Lipót, dr. Gaal Jenő, Galgoczy Károly, Gáross László, Hagura Viktor dr., Hármay József, ifj. Horváth Mihály, Hegedűs József, Henckh Árpád, ifj. Horváth Mihály, Huchhausen Vilmos, Képpich Emil, Kerpely Kálmán, Kircsiner Lajos, Koldalányi Antal, Koppány Géza, Kossyán Ferencz, Kovács S. Endre, Kühne Károly, Kovassz Jenő, Langfeld Ede, László L. Pál, Lejtényi György, Lészay Ferencz, Libics Adolf, Liszka Samu, Liphthy Béla báró, Lischner Andor, Malomcs János, Márkó János, Mátyás Izidor, Meskő Pál, Mezey Gyula (Tornócz), Méréy Lajos, Molnár Sándor, Natopir Tivadar báró, Nedeckzy Tibor, Ondrejovics László, Orády Pál, Paikert Alajos, Perlaky Elek, Perleberg Arthur, Ferencsik Odón, Rapcsányi István, Benner Gusztáv, Rezes Henrik, Rezes János, dr. Sörök Károly, Sierházi János, Soltoszy János, Spornor Pál, Suhajda István, Sümegh János, Seem-Idányi Zoltán, Seidányi Gyula, gróf Sezentiványi Imre, ifj. Seveera Károly, Sezerdahelyi Aladár, Szabó Ferencz szántói, Szalay József, Szentkötves Ferencz, Tóth István, Tormay Béla, Várhelyi Tivadar, Wagner Ernő, Wamer Kornél, Wálffing Nándor, ifj. Zay Miklós, gróf Zalay Kálmán, Zaleski Jenő, Zoltán Elek eszei, stb. stb. és az egyesület tisztviselőikara teljes számban.

Gróf Desseffy Aurél, az OMGE. elnöke a közgyűlést az alábbi beszéddel nyitotta meg:

Tisztelet közgyűlés!

Miód az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgyűlést megnyitván, idővelőm a megjelent tagokat és örömmel fejezem ki felett, hogy így szép számban megjelentél méltóztatok.

Nem kívánok ez alkalommal visszapillantást vetni egyetlenik egész évi működésére, mert hiszen minden tagnak elküldtetted az Egyesület 1896/97. évi működéséről szóló „Évkönyv”, melyből minden tagunk elől az általam meggyőződést szerelhetem arról, hogy a lefolyt év alatt egyesületünk működése mily keretekben mozgott.

Mint méltóztatnak tudni, egyesületünk új aera küszöbén áll azáltal, hogy az újonnan alakult Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségével, mint annak központja, azaz karaként működik, a még sokkal nagyobb tevékenységet fog kifejezteni, mint eddig kifejtett. Hiszem, hogy ekként sikertelni fog nekünk ezental az egész országban a gazdasági ügyek iránt az érdekeltek felbuzdulása, ébren tartani

és fejeleszteni, éppu amint ez az utóbbi évök folyamán történt s amelyhez — szörénytelenség nélkül — emelhatom az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tevékenység határozatának hozzájárul.

Miód még konstatálom, hogy az alapszabályok által az elől módon lett a közgyűlés egybevaha és hogy határozatokéss, ezenel a közgyűlést megnyitottank nyilvánítom. (Éljessék.)

Mivel pedig mai ülésünk napirendjére a harmadik alelnök, számvizsgáló-bizottság választása és az igazgató-választásny megkezdése is ki van tűzve, azt vagyok bátor indítványozni a közgyűlésnek, méltóztassék a szavazatszedő-bizottságot megválasztani, mely az elől adott, míg a közgyűlés a tárgysorozatot letartalyra, a szavazatok összeszedésésközölésé a szomszéd tornemben. (Helyeslés.) Még azon kérelmet is intéztem a közgyűlésnek, méltóztassék belenyugodni abba, hogy ugy az egy alelnök, 5 számvizsgáló-bizottsági tagságra és 17 igazgató választásny tagra egyjűdeljű történték a szavazás.

Jegyzőkönyvhitelesítők és szavazatszedő-bizottság kiküldése.

A szavazatszedő-bizottság tagjainl ajánlom Soltoszy János elnökelete alatt Méréy Lajos és Miklós Odón urakat s Seilassy Zoltánt mint jegyzőit. (Helyeslés.) A mai közgyűlésről felveendő jegyzőkönyv vezetésére felkérem Jerszessy Pált az OMGE. tiltkárát, jegyzőkönyvhitelesítőket pedig Méréy Lajos és dr. Kocszky Jenő tagtársakal kérem fel.

Forster Géza igazgató bejelenteli, hogy a Nyitra vármegyei gazdasági egyesület mint alapító tag. képviselőjeül a közgyűlésre Markovics János alelnököt küldötte ki.

Jóváhagyott alapszabályok bemutatása.

Forster Géza igazgató: Tisztelet közgyűlés! Az 1897. évben tartott rendkívüli közgyűlés az OMGE. alapszabályai módosításny, jóváhagyás végett a földmivelségi miniszteriumhoz feltérjesztésny lement.

Az alapszabályokat a földmivelségi miniszter 28665/IV. szám alatt kelt rendeletével hagyta jóvá. (Olvassa.)

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek. Budapest.

Folyó évi márczius hó 3-án 912. sz. a. kelt feljlesztésére értesítem a t. Egyesületet, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, agys mint a gazdasági egyesületek országos szövetségéke központjának alapszabályait, a jóváhagyási záradékba foglalt azon megjegyzésny, hogy minden az alapszabályok módosításny, valamint az egyesület esetleges felszólítására és ez esetben vagyonának hóváfordítására vonatkozó közgyűlési határozat fogantatásis előtt a m. kir. földmivelségi miniszterhez feltérjesztendő, ezonal megörösítem.

A jóváhagyott alapszabályok egy példányát idecsatoltól értesítéséssel küldöttem meg a t. Egyesületnek, hogy a III. rész alatt foglalt „Függelék” tekintetében ezenel beleegyezésemet adom ahhoz is. miszerint mindazon gazdasági egyesületek, melyek az országos szövetségbe való belépésük alkalmából ezen függelék, közgyűlést határozattal saját alapszabályaik kiegészítéssel valamint az alapszabályok példányának csatolása mellett az illetékes törvényhatóságny is, bejelenteni kötelesek.

Felhívom ennek kapcsán a t. Egyesületet, hogy ezen körülményről ugy a már eddig

szövetségbe belépett egyesületeket, mint a jövőben belépéndéket megteelően értesítse.

Kelt Budapestben, 1897. május 6-án.

Darányi, s. k.

Gróf Desseffy Aurél elnök határozatként kimondja, hogy a közgyűlés a módosított alapszabályok jóváhagyásny tudomásul vesszi s az egyesület ezek szerint fogja a jövőben működését kifejezni.

Jelentés az 1896/97. évi egyesületi működéséről.

Forster Géza igazgató: T. közgyűlés! Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület működéséről és kifejtett tevékenységéről a tisztikar mint szokásban van, az idén is Évkönyvet szerkesztett, mely az összes tagoknak kivétel nélkül megküldetett. Az Évkönyvben az igazgató-választásny beszámoló évi működéséről és az év folyamán előfordult fontosabb eseményekre is kiterjeszkedett agnab. Mivel a jelentésbe volt alkalma minden tagnak betekinteni, s ennek felolvasása sok időt is venne igénybe, kézem a t. Közgyűlést, méltóztassék a jelentésben foglaltakat tudomásul venni; amennyiben azonban a közgyűlés bármely tagjának észrevétele volna az egyesület működésére vonatkozólag, méltóztassék azt felvetni és a felvitálistást készséggel fogadják meg.

Gróf Desseffy Aurél elnök: Az 1896/97. évi működésről szóló jelentésre észrevétel senki nem tevén, határozatként kimondja, hogy a közgyűlés a jelentést tudomásul vesszi. (Helyeslés.)

Galgoczy Károly: Az évi jelentés lényegéhez semmi észrevétel nincs és az egyékt kérdés, melyet most felvet az Évkönyvre vonatkozólag. Igen helyes és jó gyakorlat volt — ugymond — egyesületünknel azelőtt az, hogy minden sorolattal fel az Évkönyvben az évi alapanyagok felosztásny az ahány alapítók szintén kövön lettek felvetve. A most készreádot Évkönyvben azonban az élő alapító tagok az évdívszakkal össze vannak vetve.

Az egyesület érdekeben teszem azt, hogy a megkezdést, hogy az alapító tagokat külön kitüntetni azért is fontos, hogy az alapítók szempontjainak, mert ez sok egyént ösztönöz alapítványtételre.

A másik észrevételém a meghaltak iránt van. A meghalt alapítók most is külön vannak ugyan az Évkönyvben felsorolva, de sok ki van hagyva belőlük, olyankor is, akik öröklelték; ilyen pl. a nemzetgazdasági egyetl általán ismert 1500 forrás alapítványa.

Harmadik észrevételém az, hogy nagyrészt a felvitálistásokon annak, miszerint a nevek után az alapítványok összege ki legyen téve, mert úgy gondolják szűk, hogy ez is nagy értékű bír arra nézve, hogy az alapítványok szaporodjanak.

Forster Géza igazgató felvitálistással az előtte szóval által tett észrevételekre, a következők terjeszti előt.

A két észrevételém megjegyzi, hogy most van munkálattal az egyesületi tagoknak az észrevétel szerinti csoportosítása, és a munklatl azonban az Évkönyv lezártáig teljesen el nem készültetés s ezért van csak az összes tagok bethetésére névsora az Évkönyvben közzététel. A jövő Évkönyvben azonban már akként lesznek a tagok csoportosítva, amint Galgoczy tagtárs ur sürtyénja.

Ami azonban észrevétel illeti, hogy az elbuvor alapítók közt többim kimaradtak a névsorlalt, erre nézve az Évkönyvben közzétett névsor által meg van jegezve, hogy a névsor hiányosságokról nem állunk, mivel mikor átvettem az egyesület igazgatásny, nem találtam erre nézve megbízható listát; ha azonban valakinek van adata az egyesítőkről s ha közli az egyesülettel, készséggel fogjuk kiegesztetni és közzététel vesszük. Méltóztatassék ezt tudomásul venni.

Galgóczy Károly tudomásul veszi a választás s örül azon, hogy e nyilatkozatra alkalmas szolgálatot.

Takog mozgalma az elmúlt évben.

Förster Géza igazgató jeleníti, hogy az egyesület egynél több 220 tag lépett be az egyesületbe, elhalt mintegy 20 s e szerint a tagok száma 3003. Mivel a teljes névsor csopontosítása most van folyamatban, a teljes létszáma névbe pontos adatok elő nem tekinthető s a legközelebbi választmányi ülésen fog a munkát végrehajtása után jelentést tétetni.

Tudomásul vétetik.

Jelentés a zárszámadásról, vagyonekzelés- és vagyónállapotról.

Förster Géza igazgató előterjeszti, hogy az Ékványben közzétettét a számvizsgáló-bizottság és az igazgató-választmányi jelentése úgy az 1896. évi zárszámadásokról, mint az egyesület vagyón állapotról, a mint a vagyonekzésről, a legközelebbi együt a kimutatások is közzétették.

Gróf Desseffy Aurél elnök kérdi a közgyűlést, hogy a zárszámadásokra, vagyoni mérlegre és kezelésre nézve nem volna-e valakinék egyik-másik pontnál észrevétele?

Észrevétel senki nem tévén, határozatként kimondja, hogy a közgyűlés az előterjesztést 1896. évi zárszámadást, valamint az egyesületi vagyónállapotról és kezeléssel szoló jelentéseket tudomásul veszi és a felmentvényt az igazgatónak és pénztárnoknak a szokásos feltartás mellett megadja.

Galgóczy Károly összehasonlítja a számadásokat az előző évről s úgy találja, hogy az a változás az eszközöket, hogy korona-értékben vannak beállítva a tétel az előterjesztett számadásokban. Pedig szög közgyűlés határozata nem emlékszik, amely a koronátételek való számítás elrendelte volna. Azt kívánja, hogy az ezt most határozatként mondassák ki és nyoma legyen a közgyűlés jegyzőkönyvében. (Helyeslés.)

Förster Géza igazgató, mivel a koronaeértékszámitás azt hitük már 1898. évben kötelezővé válik s az egyesület költségvetési pedig egy évvel előbb készülnek el, abban a vélekedésben voltunk, hogy az 1898. évi költségvetés koronaeértékben számítva lesz helyes betérjesztési, hogy az átmenet könyvében ötletlék, azért van az, hogy a számadás forintokban, míg a költségvetés koronaeértékben van eszközökre. Hozzájárul ahhoz, hogy e dolgban a közgyűlés hozzon határozatot.

Gróf Desseffy Aurél elnök: enunziálja, hogy az egyesület pénzügyeinek vezetésében az 1898. évi tétel kezdve a korona értékben való számítás rendeli el.

Az 1898. évi költségvetés.

Förster Géza igazgató előterjeszti, hogy az egyesület 1898. évi költségvetését, illetve költségvetésirányzatát a pénzügyi bizottság elkészítvén, az az igazgató-választmányi elfogadás végett betérjeszti a közgyűlés elé.

A költségvetésirányzat realis alapon lett egybeváltva, meggyőző azonban, hogy a múlt évi maradványt ezimén tétel beállított még nem volt, mert az az évi számadások lezárása előtt készült a költségvetés, így tehát a maradvány tétel figyelembe vehető nem volt. (Helyeslés.)

Gróf Desseffy Aurél elnök határozatként kimondja, hogy a közgyűlés elfogadja a bizottság által elkészített 1898. évi költségvetés elfogadja és felhatalmazza az egyesületi tanácsot, hogy annak alapján az egyesület pénzügyeinek intézésénél az ellenőrzést gyakorolja.

A gazd. egyesületnek országos szövetsége tagjainak bejelentése.

Förster Géza igazgató előterjeszti, hogy a Gazdasági Egyesületnek Országos Szövetsége

ségének tagjai a módosított alapszabályok értelmében jogosítva vannak az OMGE, igazgató-választmányba kiküldötteket megnevezni. A szövetségnek 41 bejelentett tagja van, ezek részéről azok vannak az OMGE. igazgató-választmányba kiküldöttek névsora az (Ékvány 129-ik lapján föl vannak sorolva. (Felvételre érvény.)

Tudomásul szöglöd.

Rubinek Gyula ügyvezető-titkár előterjeszti, hogy **Szerencs** János egyetemes utján az igazgató-választmány a **kartelektről** indítványt terjeszt a közgyűlés elé.

Mivel a szövetség naggyűlése előugran ezen kérdésben javaslat terjesztését, az igazgató-választmányi prozoziója is, hogy a mellőztassék Szerencs János indítványát a vagyonekzésnek kiadni, amely a két javaslatot együttesen tárgyalná.

A közgyűlés az előterjesztéshez hozzá járul.

Gróf Desseffy Aurél elnök: A közgyűlés napirendjének ötödik tételére, csak meg a szavazatszedő-bizottság működése eredményét kihirdetése van hátra, felkérem azokat, kik még le nem szavaztak, hogy szavazati lapjait a bizottsághoz benyujtani sziveskedjenek. Az ülést a szavazás bezártaig felfüggesztim.

A szavazás eredménye.

Gróf Desseffy Aurél elnök az ülést újból megnyitja s felkéri a szavazatszedő bizottság elnökét a szavazás eredményének kihirdetésére:

Szicsovszky János: T. közgyűlés! A szavazatszedő bizottság működését befejezven, a szavazatokot megolvasta s annak eredménye a következő:

Bendatott összesen 80 szavazat.

A harmadik elnökül állásról gróf **Bethlen** András kapta az összes szavazatokot, ugyiszint 80-80 szavazat esett a számvizsgáló-bizottság tagj jelöltekre:

Bolla Mihály, **Elész** Ferencz, **Lejtényi** György, **Porczel** Ferencz és **Rexisz** Henrik tagokra.

Az igazgató-választmányi tagsági helyekre a szavazatok úgy oszlottak meg:

Baross Károly . . .	75	szavazat.
Bolla Mihály . . .	75	"
Dr. Callig Gyula . .	79	"
Förster Aurél . . .	79	"
Harkányi Károly br.	80	"
Kodolányi Antal . .	80	"
Lejtényi György . .	80	"
Luzebnbacher Miklós	75	"
Makfalvy Géza . .	80	"
Malcoms Jeromos b.	67	"
Otoska Béla . . .	79	"
Renner Gusztáv . .	79	"
Szicsovszky János . .	80	"
Szavary Gyula gróf .	80	"
Szapary István gróf .	80	"
Szent-Iványi Zoltán .	80	"
Tahy István . . .	80	"

akik most legelsőb szavazatot nyertek, igazgató-választmányi tagokul jelentendők ki

Ezenkívül kapott Mérey Lajos 15 szavazatot; szavazatok kaplak még **Németh** Lajos, **Otoska** Béla, **Szavary** János és **Déry** Vilmos. A szavazatszedő-bizottság iratait van szerencsém átnyújtani.

Gróf Desseffy Aurél elnök határozatként kimondja, hogy a közgyűlés harmadik elnökül egyhangulag **Bethlen** András gróft választotta meg. (Eljenzés.) A számvizsgáló-bizottság és választmány tagjain pedig a szavazatszedő-bizottság elnöke által felsorolt tagokat.

Dr. Hagara Viktor: T. közgyűlés! Mielőtt a mai közgyűlés napirendje ki volna elvite, méltóztatnék megengedni, hogy visszatértek röviden a multra s örömmünkel, halánknak adjunk kifejezést azon böles és tapintatú kormányzástól és vezetéstől, melyet az elnökség és tisztikar kifejtettek. Halánkat

kifejezünk. Elnök ur 6 nagyméltóságának, kinek tapintatúval sikerült a nagy munkát végrehajtani, a szövetség megaloknit, melynek első tényleges összejövetelre a honlapj nagy folyamán tartatik s a mely által sikerült az egyeteket egy testt összeforrasztani és sikerült ezen egyesület kebelében a békenék, kölcsönös bizalomnak, az ügy iránti objektív tevékenységnek oly eredményt fölmutatni, melyre ezen együt bírúste lehet s mely alapját följa képezi a nagy működésnek. Végül köszönetünk kell kifejezünk a buzgó tisztikarnak, mely nagy odaadással valóban lelkiismeretes munkásságot fejtett ki s hajította végre elnökünk intenczióját. Kérem az elnök urat, hogy köszönetet a jegyzőkönyvbe is bevétetni sziveskedjék. (Eljenzés.)

Gróf Desseffy Aurél elnök: Köszönöm elnökúrsaim és a tisztviselők nevében a bizalmat, melyely iránynakban viselteknek s igyekezni fogunk az ügynek legnagyobb buzgalommal és odaadással továbbra is szolgálni. (Eljenzés.) Az ülést ezennel bekezessem.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Hizlals bévermel takarmány-répa felhasználásával.

Az OMGE. egy tagjától a következő kérdést vették:

Szándékomban van 12 darab lehaltott órgo magyar jánosok előtt december hó elején lelkóit, négy ház hiálási időtartama.

Beoldásomra áll: fagyott takarmányra bévermel, széna szecskával keverten és pedig: 20 cm. réperé és 10 cm. közpéműszögű rétiszéna, szécska váltakozva; közpéműszögű here- és búkkönyvzér; tengeridő és gabonaszója, de ez csak 20 hektoliter mennyiségben; végül napraforgómagok.

Ez adatok alapján sziveskedjenek a 3 idősáczka takarmányozási tervvezetést összehállítani.

Δ A felsorolt takarmányfélék között kell olyan is szerepel, amelyeknek pontos vegyi összetételét nem ismerjük. A szükséges számadatok sem állván rendelkezésünkre, az elemelőlt szabványok alapján mindemben megbízható takarmányösszeállítást lehet nem készíthetünk. Az egyik fagyott állapotban széna szecskával bévermel takarmányra. A bévermelnél minden takarmány veszi tápanyagtartalmból, de hogy mennyit, az mindig a bévermelistől függ.

Há a levegő elzárása ököletésnek, úgy jobban sikerült a takarmány konzerválása, kevésbé rossz lehet a kevésbé esedeg 50%-ot, sőt még többet is kelet (a megrothadt) és megpenészesedett takarmányon kívül), nem lehet a bévermel takarmány tápanyagtartalma átlagos értékekomban kifejezni. Különbösen a szénhidrát és fehérjejelzésben — tehát a hizlalsnál nagy szerepet játszó tápanyagokban áll be jelentékeny vesztésig, amit csak a vérem felhordása s tüztes vegyítésével után lehet konstánálni. A szénhidrátban beálló vesztésig minimumát több ide vonatkozó vegyészgát után 14.6%, maximumát 56.5%, átlagát 37.8%-ra, a fehérjében beálló vesztésig minimumát 25%, maximumát 39.7%. átlagosan 24.5%-ra tehetjük. Fokozza a tápanyagtartalom bizonytalanságát még az a körülmény is, hogy a bévermelés előtt a répa meg volt fagyva. Maga a megfagyás ugyan tápanyag-

vesztéget nem igen jelent, de a megfagyást követő kiengedés alatt a répa nagyrésze megromlik s ez már veszteség.

A gabona rostajl tápanyagtartalmát illetőleg szintén nem vagyunk tisztában, annál is inkább, mert az sincs megmondva, hogy főképpen milyen magvakat tartalmaz. A gabona rostajl igen sokféle magvakból állhat. Rend szerint igen sok konkolyt tartalmaz, úgy hogy nagyobb mennyiségben való felvitelén éppen nem ajánlatos, mert a konkoly mérges anyagokat tartalmazva, a hízók egészségi állapotát is veszélyeztetheti. Ha azonban sok konkolyt és más egyéb gyommagokat nem tartalmaz, úgy veszélytelenül ehető nagyobb adagokban is.

A mondatok szerint tehát a fenti két takarmány összetételét pontosan nem ismerhetjük s azért teljesen biztos számításai alapon nyugvó összeállításokat sem készíthetünk. Még rendes körülmények között is, midőn a közölt takarmányfélék összetételét a takarmányok tápanyagtartalmát felintéztük a tabellák után kiszámítjuk, igen gyakran hibás adatai eredményeshez jutunk, ha pl. közönséges minőségű lóherénél a nyelvet elcsordított sok fehérjét tartalmaz, virágában kaszált lóherésznél veszünk számításba. Kérdéseket tehát nem tájékoztatván bennünket kellőképpen, a legjobb akaratral sem számíthatunk elegendő pontosan.

Azonban dacára, hogy sem a bevermelt takarmányrépa, sem a gabona rostajl tápanyagtartalmát határozatlan nem ismerjük, készítettünk összeállításokat a következőképen. Feltevésezzük, hogy a bevermés sikerül s a tápanyagokban beálló veszteséget 20—25%-ra tesszük aképpen, hogy úgy a takarmányrépa, mint a közönségművelő rétüzemre teljes értékelés 20—25%-ra leszámítandó. Rostajl pedig minthogy abból ugyis csak kevés van, az I. időszakra számítottunk ki 2 kg. mennyiségben; ennek összetételét a magyar-óvári vegykísérleti állomásan eszközölt rostajlpróbák által értékszámlát után határoztuk meg.

Eszerint az I. időszakban 1000 kg. élőszárya etetődni naponta:

Bevermelt takarmányrépa 35 kg. szárazszecska hozzá 15 kg. közönségművelő jómínőségű 10 kg. búkkönyrszecska jómínőségű 3 kg., gabona rostajl 2 kg. tengeridára 2 kg. Ezen takarmányösszeállítás közpészámításban 28'240 szárazanyagot, 2'498 fehérjét, 15'688 szénhidrátot és 0'512 zsír tartalmaz 1: 67 arány mellett.

A II. időszakban:
Bevermelt takarmányrépa 30 kg., szárazszecska 10 kg., lóheré-szecska 4 kg., búkkönyrszecska 10 kg., tengeridára 4 kg., napraforgópogácsa 2 kg. Ezen takarmányban 27'076 szárazanyag, 3'077 fehérjét, 14'238 szénhidrátot és 0'744 zsír foglaltatik 1: 52 arány mellett.

A III. időszakban:
Bevermelt takarmányrépa 30 kg., szárazszecska 10 kg., lóheré-szecska 5 kg., búkkönyrszecska 8 kg., tengeridára 5 kg., napraforgópogácsa 1 kg. Tartalmaz 26'184 szárazanyagot, 2'686 fehérjét, 14'277 szénhidrátot és 0'643 zsirt. Tápanyag: 1: 59.

Az egyes hizalási időszakok 67 hétig tartanak, aminőn 4/4—4/5 év alatt a hizalás befejeződik lesz.

Meg kell jegyeznünk, hogy az összeállításban szárazszecska alatt azon szecskát értjük, mely a répával beverelve van. Külön választást s lemérhető-e az, nem tudjuk, de így kellett számítanunk, mert a répa és szecskakeverék összetételét együttesen nem ismeretes. 10 cm. rétegekről lévén szó, az az egész hizalási időre a 15 és 10 kiló, bizonyára nem futja, azért talán úgy segíthet magunk a kérdéstevő, hogy a szecskas répából az I. időszakba 45, a többi időszakban 40 kilót ad naponta 1000 kilogram élősárya, vagy aztán a vermelt szecskas folytán nem vermelt szárazszecska-hoz nyúl.

J. G.

A legujabb karterel.

A „Köztelek” 91. számában megjelent „A legujabb karterel” című czikkre a „Tejkereskedők egyesülete mint ipartársulat” részéről a következő sorokat kaptuk, melyeket alább teljes terjedelmében közlünk azon okból, hogy az érdekelteknek alkalmat adjunk arra, hogy egyfelől a gázol szempontból, másfelől a tejkereskedők részéről felhozott érveket szembeállítsa, helyes megfontolással időszerűen egytűben, melyben mellánys érdekeik érvényesítésére a janár havában tartandó értekezlet alkalmat fog nyújtani.

Midőn a tejkereskedők feléretett egyezményeik megszűntése után, melyeket I. czikkiről ur karternek nevez, egyesületet alkottak, tették ezt az érdekből, hogy ezt a szervezetet nemdezeszeressék és hogy arra a színvonalra emeljék, amelyet mint tejkereskedelem és mint a közgazdaság és közegészségügy fontos tényezője elfoglalni jogosítva, sőt kötelezve van. A „Tejkereskedők Egyesülete mint ipartársulat”, mely eléggé „hangzatos” címet a „Köztelek” kir. kereskedelmi miniszterének 8205/1897. sz. rendelkezésre nyerte, rövid fenállása alatt már bizonygató adta életképeségének, új kérdéseket tett vita tárgyává és hozott felszínre, melyely eddig közgazdaságunk nem is foglalkozott. Első köteletségének tartotta, hogy a termelőkkel való viszonyt rendezze, hogy ennek alapján a kereskedőket paritáltsassa. Nagy utánjárásal sikerült egy közös értekezletet megtartani, mely hivatalból az egyesület által „már eleve kidolgozott elabaratumot” megvitatta. Csak természetes, hogy ha a tejkereskedők a termelőkér értekezletre hívják össze, ott az értekezlet célját is részletesen kell előadni. Az értekezleten megbeszélésnek helyet adott, hogy a tejkereskedők közöltakoson csak három taggal szerepeltek, 5 izben tartott hosszas, kimerítő és lelkiismeretes vita után állapította meg a szerződés pontozatokat, amelyeknek nagy részét eltér az eredeti tervezettől, tehát nem áll az, hogy a bizottság a tervezetet a maga egészében elfogadja (s amely megállapításban sem az, mint ahogyan arról I. czikkiről informálva van.

Itt a választásdöntő megfordítjuk a sorrendet és először a czikk érdemi részével foglalkozunk, hogy még jobban tünjék ki az érdemi rész alaptalansága.

Mindenekelőtt konstatálnunk kell, hogy I. czikkiről ur hiányosan van informálva a tizes bizottság megállapodásairól és ahol értesülési megjelölése a valóságnak, ott félreérti azok czelzatát.

Mindjárt az első pontnál, mely tényleg igen nagy vitára adott okot, eltér a bizottság végleges megállapodása attól, ami I. czikkiről urat oly nagyon megfélemliti.

A szerződési idő lejártának és kezdetének idejét a bizottság az év május első napjára állapította meg, azaz az indokolással, hogy ekkor a tejben bőség nem lévén, az árak lenyomasztása éppen nem vezet és a marhahállomány egy részének a tehenszetszen eszközölő változások következtében esetleg szükséges eladása is a termelő által ez idő tábján jó árak mellett volna lehetséges. Mint-hogy pedig az április—május hónapokban való többlet szállására még praesens is van kikötve, ami pedig csak az év június, hogy ekkor a tejben a szükséges van, úgy kitételekben, hogy a május hó 1-jében történt megállapodás mindkét fél érdekeit védi.

Téves a bizottsági munkálatok az az értelmezése, mint hogyha ezzel a három évre közötti szerződések joghatályukat veszítének. A szerződések bármikor és bármily hosszú időre köthetők, csakahogy a szerződési év—de nem a szerződési idő!— az év április hó

30-án lejár és a következő napon vagyis május 1-én az új szerződési év kezdődik. A megveto tejgazdálkodók azért tehát ez az intézkedés csak átmeneti lehet, mert a szerződéseknek illyképp elfogadandó lejáratú ideje mellett az új szerződések mindig május hó 1-én fognak kezdődni.

Érthetetlen is a czikkiről urnak az a megjegyzés, hogy könnyebben szerzethet október 1-én kezdődő szállításra vevőt, mint január 1-én. Hiszen a vevő, aki május 1-én van szükségre teje, január 1-én is veszt lehet; termelő vevőjével éves szerződést és ez számít az időszakok változataira, vagy talán a termelőnek csak az a czéja, hogy október, november és december hónapokban az év 10 árban a tejet még akkor is, ha az év többi részében nem tud vevőt kapni rá? Vagy kétségtelem-e az hogy a vevő, aki október, november, december hónapokban a tejet túlmagas árákat ad és kihatászárván ez időszak előnyei, január hónapban még mindig vevőt marad a termelőnek; vagy pedig a tejkereskedők csak veszteséggel járó időszakban oly máis foglalkozást keres, amely neki „biztonságos” megállapodást nyújt, hogy a rohamos megzavargodási vágy nem fogja-e éppen azokat el, akik ezen üzletág előnyeit aknáznák csak ki, kárában nem részesülnek?

Tejtermelői gardánk tudják legjobban, mily veszteségek értek őket az okból, mert nem eléggé szöleltek ekkor kótván szerződéseket vevők a rossz hónapokban a vevő megzsúrtatták és a termelők főbűh-főhöz kapkodtak, hogy tejtük bármily árban eladják oly kereskedőknek, akik állandó polgári foglalkozásnak tekintik a tejet való kereskedést és nem időszakhoz kötött nyereségjárásháznak.

A czikk is elismeri, tejtermelői gazdáink is belátják, hogy a szerződési idő egységes szabályozás megállapítására az értekezletnél oly időszakot keressünk, melyben az üzlet elég élénk, úgy az május hó első napjának megállapításában az összes érdekeltekre helyes megoldást nyert.)

Elvben tehát a czikk is elfogadja az első pont czelzatát és ugyancsak hozzájárul a másod, a szerződés megállapodásához ezelelte felelte fontos ponthoz is.

Tejkereskedelmünk átka, hogy a szállítási viszonyok nem határozott mennyiségre vonatkoznak, hanem az illető tehenszét hozamára és hogy a mai tejgazdasági viszonyok mellett éppen akkor kevés a produkció, a mikor a kereslet legnagyobb. Eltekintve attól, hogy ily körülmények között a tejkereskedő a kisebb keresetű hónapokban aránytalanul nagyobb tejmennyiséget vevőt ad, a nagy feltevés kiönteni kénytelen és így azt a képzelt nagy hasznot, melyet a téli hónapok nyújtának, a nyári időszak nagyon, de nagyon megnyirbítja; másrészt tapasztalati tény, hogy téli hónapokban a piacra került tejmennyiség a szükséges fedezésére elegendőt tartott. Az elv üzelmekér adják magukat, melyek ezután öket az előjárásból hozták állandó konfliktusba és ártnak az üzlet hírnevének. Ezért volt szükséges a szállítandó tejmennyiség fix megállapítása, amelyből a gazdasági viszonyokra figyelemmel a bizottság egy 20% kevesebbet engedélyezett elegendőnek tartott. Az elv helyessége kétségtelen, ezt a czikk is elismeri, a felett pedig, hogy az ingadozás 20 vagy 25% legyen, esetleg még lehet vitaköznél! De ha az elvet I. czikkiről ur is elfogadja és csak helytelen kifogásokat hoz elő: hol van az „örösi veszély”? Ezt szerzőtök volna egyáltalán?

* Részéről ez állítás tén is azt jelkék, hogy a szerződési határidő legrészesebben a szepember hó elsőjére volna tehető, még pedig azért, mert ilyenkor már az üzlet menete a kereskedőt kellőképpen tájékoztatja a szükséges fedezésre, másrészt az éteknébe kereset abba a helyettesítébe, hogy magasabb árákat igerhet és juttathat a gazdának, mint pl. májusban, amikor a a tejgyártás és a fogyasztás közötti egy év távolság csökken kezd és utánna az egész nyárak át pang. Szerk.

lában megvilágítja a lényt, mert odabójt szavakból, ha a tényleg az elvont bizottság nem tudnak kiköcsödni. Vagy talán csak nem veszi komolyan t. czikkő ur azt a fejtegetését, hogy köröm- és szájfájás esetén a tejtermelő gazda bírságokkal tönkretetnek? Hiszen ez visz major, amely pedig kötelezettsége alól mindenkit mentesít. Nyugodt lehet t. czikkő ur, a tizes bizottság gazdajaitól voltak olyan körültekintők és lelkiismeretesek, hogy ezt a kérdést is vita tárgyává tették, de általában elvlekkől folyóan ki, annak a pontozatokra való bevételeit feleslegesnek találják. Ez azonban nem zárja ki, hogy a jövő év január havában megtartandó újabb közös értekezlet azt bele ne vegye. Egyáltalában úgy látszik szükséges előadnunk, hogy a bizottsági megállapodások még az új értekezleten vita tárgyát fogják képezni és így alkalma lesz mindenkinek, ki a pontozatokban sérelmet talál, elfogadható indítványain fellegni.

A 4. pontnál a czikk nem tartja viszonylagosnak, hogy a tejtermelő 20% kevesletlen túl litereknél 3 kr bírságot fizessen, míg többel csak 1 kr prémiumt kap. Czikkő ur fogalomzavarban szenved, mert hiszen a 3 krnyi kárpótás a kereskedőre nézve csak tényleges kárának sokszor eszupán részben való megfizetés, mert hiszen ő maga is vesznek legelőbb is hasonló kártérítést összege, köi le, míg az 1 kr prémium a termelőnek adott és a tejárba már betudott hasznádn felül nyereség, amelyet a kereskedő senkitől sem kap vissza és czéja csak az, hogy ezzel a termékelt a produkció rendszerességére terelje.

Az 5. pontban említett ab Budapest megjelölést a bizottság a tényleges viszonyoknak megfelelőbbnek találta, mert a kereskedők csak nyeresé-másika veszi az a tejet a gazdaságban és mert az oly sokat vitatott kihágási ügyekre vonatkozó büntetőjogi konzekvenciák ki általi felelősséget tisztázza mindkét fél érdekében.

A czikk 10. pontjára t. czikkő ur ellenzi a budapesti árs- és értéktörzde választott bíróságának elfogadását, minthogy azonban indokolt nem hoz fel és minthogy az elrejtett czéleket megértén nem tudjuk, erre természetesen nem is reflektáltunk volna.

Ezzel végeztünk a czikk érdemi, rövidebb részével — hosszabbban és most átírdék annak hosszabb, érzelmi részére — rövidben.

Előbb foglalkoztunk a czikk érdemi részével, hogy meggyőzzük talán czikkő urat is arról, mily igazságtalan volt az ügy főleg általánosságban tett bírálatában. Hiszen 6% kincsán megismeri a tejkereskedők egyes* kivánságának jogossgát, ha tehát jogos kivánságokat áll fenforgni, egy ezzel implicite bevalja azt is, hogy a mai viszonyok nem helyesek. Ugyanezt támogatja az is, hogy gazdasárait csak a javaslat teljes egészében leendő elfogadásától óvja. Ha tehát léteznek jogos kivánságok, s ha a gazdasáközők maga is kénytelen belátni, hogy a mai viszonyok tarthatatlannak egy egy kereskedő kár azért nemádná, mert a helyes javításra általánosságban helyesnek elismert elveket fel és teszi azt teljes nyilvánosság mellett az összes érdekeltek bevonásával a „Köztelek” és az összes napilapok útján, továbbá körülbelül 1000 meghívó levél szétküldésével, — legalább is óskérőlvén.

Nem is kell ezek után erősen bizonytalanunk, hogy a kartel, vagy mint czikkő urunk „a legujabb kartel” képződés, s mi ezt a magunk részéről határozottan visszautasítjuk.

Egyébként köszönettel adozunk t. czikkő urnak, hogy a kérdést vita tárgyává tette. Mi nem akartunk a „Köztelek” igen t. szerkesztőségének több ízben tapasztalt szíveségével visszaadni és úgyünkkel alkalmazhatnoki, de viszont kötelezőségi volt a támadásra e lap hasábján ezennel valólván.

A bizottság jövő évi január havában fog működéséről beszámolni s vajna mind több

jelentéssel meg a gazdasáközőségekből, hogy az így a 6 hozzászólások és az igények kölcsönös meghallgatása mellett mindkét fél érdekében kielégítésével végre rendezhető volna.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

505. sz. kérdés. Melyik a relative legjobb daráló, amely gözgéppé által hajtvja jól öröl és szilárd szerkezettel bír? Hol kapható és mi az ára? Eddig Schmöger féle darálókat hasznaltunk, amelyek elmaradnak a ennek változásai hárnapoknak és lassan dolgoznak. A darálókat tényszerű számára szükséges tengeri, árpa, kenyő őrlésére akarom használni.

L. Gy.

506. sz. kérdés. Mustrakörök és tehenekek óhajtok 6 hónapra át hízalni. Rendelkezésemre áll 1000 kg. élsúlyra számítja mintegy 35–40 mm. takarmányrépa, továbbá árpa-bükköny, lőhere és luczernazsena, árpa-szalma, buzotérek, valamint árpa-és kukorica-árpa. 1000 kg. élsúlyra naponta háromszori etetéssel a fent felsorolt takarmányokból mit és mennyit adagoljak, a takarmányokból pácolásának elkerülésévé?

Egyesületi tag.

507. sz. kérdés. 20 darab fiatal tarka igazbikrém, amelyek a hó 1-6-át pinének, december 1-6-át kezdve négy hónap alatt primár akarom kihízalni. Rendelkezésemre áll: repceogácsa, tengeri, korpa, répa, zabosbükköny és buzopolyva. Mi volna a legjobb takarmánybeosztás a három időszakban, hogy a kivált eredmény sikerüljön? Megjegyzem, hogy most, az ökrök a pinésési idő alatt, november 1-6-át 15 kg 1000 kg. élsúlyra 120 kg. szombolyortó vészhéret, november 15-6-át december 1-ig pedig 80 kg. szombolyortó vészhéret, 5 kg. zabosbükköny és 4 kg. tengeridarák kapnak. Ökrök meglehetősen kondícióban vannak és november 1-én darabonként 546 kg.-ot mázsáltak.

Tojánás.

K. I.

508. sz. kérdés. Gazdatársaimtól szives felhívólistát kérek aziránt, hogy 1. egy két-hektáros, újonnan felállított szeszgyár folyton működő lepdőroló készlettel 92 métermérésű egygye burgonya felvásárlásával, melyek keményítőtartalma 14%-6, 870 kg. árpa és 30 kg. rozsliszt naponkénti felhasználásával liter-percentben mennyi szeszt ad le? II. Ökletek szükséges-e naponként a 30 kg. rozsliszt, nem lehetne-e ezt zabbal vagy árpaal pótolni? III. Ha a burgonyakalás, mely csak szalmával volt fedve és ennek 10%-a megfagyott, van-e a fagyott burgonya drós haladása a szesz ermsítésére, azaz vezeti-e a burgonya a fagyás által a keményítőtartalma? G. F.

509. sz. kérdés. Több aratógépet szándékozom beszerezni, leírásk és ajánlatok összeegyeztetése közben találtam, hogy a Hoffer és Schranz cég által forgalmazott „Favorita” név alatti aratógépről az „Öst. L. W. B.” egyik éve előtti számbában egy nórágdmegyei birtokos nagyon dicséretes nyilatkozott. Tisztelettel kérem gazdatársaimat, kik ilyen géppel dolgoznak, sziveskednek-e ez uton értesíteni, minő előnyövel bír ezen gép, pl. ez évben Mezőhegyesen bemutatott gépek fölött munkájegység, anyagának tartós és szilárdaság, valamint ára tekintetében. A gazdaság, mely e gépeket beszerezni óhajlja, teljesen sik földi.

Raszindin.

N. J.

510. sz. kérdés. 25 db öreg magyar jármóskor lett a kezelésem alatt levő gazdaságban hízalás céljából beállítva. A hízalásra rendelkezésemre áll: I. r. lőherészena, tavaszi szalma (zab), II. r. árpa és szeszestengeri, karmazsény, olajogácsa. A fent felsorolt anyagokból az egyes időszakokban 500 kg.

élsúlyra számítja naponként kétszeri etetés mellett mennyit adagolnót? Megjegyzem még, hogy a II. r. árpa mint dara az I. időszakra van számítja, a másik két időszakra pedig szeszestengeri.

Mike.

K.

Feleletek.

Taraczkirás. (6-6-ék utolj a 461. sz. kördésre.) 7 A 70-évek feletlen alkalmat volt köztötte taraczkos földet művelteni, s én itt arra a meggyőződésre jutottam, hogy így költői fekte taraczkos földnél: de az ismeret hómoleg megvilágított lajnálmi is legelőszerebb volna azot eljáráss egyezésével fogva, amint az én sikerrel cselekedtem.

1-ször a taraczkos föld keskenyen 3-4-4 hüvelyk mélységre felforgatandó, s néhez, talán szuloyzott fogással borolandó, s midőn a fogás annyit összedeszt, hogy nem képez a felszántott föld aljál lemenni, úgy azzal mindég meg kell állni és a gyökereket kiszedve alota azt el szuloyozni. 2-ször vagy két hüvelykkel ismét mélyebben szántani, s 3-szor ugyancsak 2 hüvelykkel mélyebben, de minden szántás legább 4–5 heti időközlet történjék, s minden szántásnál az előbb iri nehéző fogással okvetlen szükséges.

Az így megmunkált taraczkos föld mondhatnó, majdnem teljesen megtisztul a veszedelmes gyökerektől. Szalay István.

A kósarfitó ütletésének költségeiről s a fitz értékesítéséről. (Felelet a 469. sz. kérdésre.) A ki figyelemmel kíserte az olvannyra eltérő viszonyokat, melyek között a kósarfitó természetese történik, meggyőződött, hogy a költségek tetemes ingadozásokat vannak kitéve. A költségek legnagyobb részét a végzendő földmunka s a dugványok beszerzése okozza abban az esetben, ha az utóbbiakat nem magunk készítjük. Elővigyázatossal vállalkozni ennel fogva eme körülményekkel szembeni fog és pedig annyiban, hogy az első hüllítésre oly tájainknak fog lehetőséget kiváltani, melyek a legesélyesebb megmunkálási költségek fogjának legyen s a melyek értékesítéskor dugványanyagot igényel szolgáltatni. Az első, tehát legrádjabb telepítésnek, ne nagy kiterjedésű adjunk. Ez utolsó pontra azonban nagyon eltérők a vélemények s némelyek egy-egy négyesgölly beültetésével, azt hiszik, hogy megőrölték magukat. Így kis parcellák azonban nem nyújthatnak biztos támpontokat, a roménylendő termés nagyságára s nem válik lehetségesse utána nagyobb területek gyors beültetésére, mivel nem nyerünk elegendő dugványanyagot. Mivel továbbá az első telepítésnél ajánlatos több jó fajtavál kísérletet tenni, legalább 1/4–1/5 holdat tekintünk legkisebb területek, melylyel az ütletést megkezdjük.

A telepítés költségeinek kiszámításánál tekintetbe kell vennünk először, az alkalmazásba veendő földmunkát. — Legdrágább bizonyára a forgatás lend — míg ha csak szántás által készitjük elő a talajt egy újra, az igazsáé s szegődményes napszámai jönnek számlításba. Második főkíadás a dugványok beszerzése lesz. A dugványok ára ezrenként 1–2 ft kót váltakozhatik. Nagyobb mennyiségben vásárolt dugványok olcsóbbak is lesznek. További költség a dugványok ütletése. Ezt szakmányban szoktak eszközölni s gyorkorított munkások ezrenként 15–20 kr-t szívesen ütletnek. A kapadársra kiadott összeg a talaj tisztaságától függ. Mint bármely más kulturárvény megmunkálásánál úgy a füzénli is tarsuk szabálynok, hogy mibélyt gyomosodást észlelünk, azonnal kapadársunk.

A telepítés terétre számítandó továbbá az első és főbör értéke is. Viszont levonásba lesz majd hozandó az első évi termés. Mint látjuk, határozott költségszámítást,

csak az összes körülmények teljes ismerete mellett készíthetők.

Minthogy hazai adatok fölött nem rendelkezem feleltem, hogy a németországi u. n. Röhruermiedenurgenban eszközölt teleléseket adati szerint 952 kat. holdon, holdankint 222 ft volt az átlag kiadás.

Átérve a fizu értekezésre, itt utoljára megjegyzem, hogy az egyedül helyes eladásmód, a hámozatlan való eladás — „Kütlek”, f. évi 83. számban bevezetett indokok alapján — s itt pótlólag ezt még a saját szállítási költségeinek tetemes kisebbségét ajánlom, de a legtöbb kereskedő espúban hámozott vesszót vásárol.

Tudomásom szerint, füzvesszót vásároló czégek *Gröber* Lajos (Budapest — IV. Király-utca 6. sz.) és *Sörneray* Árpád Széplánc (Temesgye). Kísérlet teendő továbbá a békesi állami főnyáparikolánál is, ahol bizonyára minden egyéb ügyben is nyer szivesen felvilágosítást s amelynek megtekintését ajánljuk.

A termék eladása vagy suly szerint vagy bizonyos kévő korlátmérték szerint lesz eszközbe szerződésfésítés, nyilvános árverés vagy egyezség utján.

A fizu ára oly nagy változásoknak van alávetve, amit más terményeknél nem észlelhetünk, ami főképp az anyag minőségében rejlik. Egy méterháza 50 kr.tól, 20—25 ft-ig változhat. Okvetlen szükséges tehát, hogy a településeknél, ahol az anyag a legnagyobbat tulajdonosáival megismerkedjék, melyet fontossá tétel látogatása által érhet el.

A tapasztalat azó tényt is igazolja, hogy a piacra vitt, nagy fonyánymennyiségek magasabb árak mellett biztosabb piaccra kerülnek, mint kisebbek, hogy továbbá oly településeknél, akik kifogástalan minőségű árut tartanak elő, nemcsak kevesebb árban való értékesítést írták törniük magukat, mert a megelőzendő, előző évi verő siet, hogy a régi beszerzési forrásnál szükségletet beszerzése — szivesen fizet jó minőségű, szolid szállítással magasabb árakat.

Legérdekelő azán füzvesszókét fizetik, melyek országos eladásra alkalmasak s egy-egy agyentség libatárszavastagsága közt van, gyantéshek, fehérek, 50—80 cm. hosszúak.

Igazán jó, tisztított fonyánnyagok megfelelő árban való értékesítése egyszerű s könnyű. Czészéri kosáronkól közelében megjelölendő helyi lapban hirdetést is közzétenni s mustak beállítására elég vérvérre fog akadni.

Nagyobb mennyiségű értékesítése említenem s egyéb nygkereskedők utján lehetséges.

F. T.

Szpröczkók értékesítése. (Fólet a 469. számú kérdésre.) A „Közlelek” legutóbbi számában, így a 87. számban Tombát és társa szegedi szpröczkós czég hirdetése található, melyben késszöcsök értékesítését is, bármely mennyiségben való vételére ajánlják s kijelenti, hogy több évi termésnek átvételére hajlandó szerződni. Egy másik czég Debreczenben található: Falk Armin feke és szpröczkós. Egyéb czöcskora vonatkozó adatok végett ajánlom fordúljon Szalay János a szolnokmgyei gazd. egyet. volt titkárhöz, a ki a „Czöcsök termeszéséről” egy kis a nem ismételtetett levő, tehát egyezsége észsorra előforduló fák kizárólag a bérbéadó tulajdonát képezik, az erdőt képező fák pedig csak azok, melyek cserkéntrása alkalmasak, de e tulajdonjog csak 1895. évi május hó elsejéig terjed, ha ezen időpontot túl állni hagyja, a bérlő rendelkezik velük, de csak alkalmi, hogy saját czöcskora — építkezésre, tüzelőre — használja fel, ellen-

ben eladni nem lehet neki. Minden kikötés nélküli bérletet azán erdőben álló fák is, melyek cserkéntrása nem valók.

Már most ebből következik, hogy 1. Igenis jóval a bérlőnek az 1895. évi május 1-jén túl állva maradt fákat nemcsak az erdőben, de a legelőn és réten állókat is kiirtani.

2. Tulajdonos ezen kiírtott fákért pénzükrölést nem követelhet, ha csak a szpröczkóé néincs egy más pontja, hol ez ki van mondva, mivel a fent idézett pont szerint, minden kárpótás nélküli fel is használhatja bérlő az így kiírtott fákát, s még a fa em silellete meg a bérlőbeadót.

3. Az általán tartott melynek 3. holdján 707 fm. 1¹/₂ holdján 240 ft-ra becsült a fonyémeg van, hátrán nevezhető érdekek, mert ez elővezés tételle megjelölt.

Lipdán Földes János.

Fordított nyergeszi ojtás gépe. (Fólet az 604. sz. kérdésre.) A fordított nyergeszi ojtásból *Despajós* készített egy ojtót és egy gépet is. A kétfő csak annyiban különbözik egymástól, hogy míg az ojtót a szpröcsökön végezhető az ojtások, addig a gépet valamely asztalra kell rögzíteni. Ezt az eszközt, melyet szörványosan használunk. eddig csak *Fajótszék* készítésénél alkalmazták. Hogy aztán a *Lászy* László által ajánlott fordított nyergeszi szállyalánál is használható volna-e, erre nézve nincsenk ugyan tapasztalatunk, ismerse azonban a gép működését: nem hiszem, hogy beválnék. Az oló különben megszerzhető Willich Antal késművésznél, Bpest, IV. Koronahérczeg-utca 3. sz. alatt. Ára — ha nem esáladóm — 6 ft. Ha ez oló pontonban van készíve és betervelességű, az ojtási anyag kifogástalan minőségű és az oló a kétfő jártatásánál is egyszerűbb és olcsóbb, mint minden egyéb gépet, mely sohasem végez olyan pontos munkát, mint az emberi kéz, nagyon elegendő eredmények érhetőek el, mint azt a hazai példák is igazolják. A. D.

Darálógepek. (Fólet az 505. számú kérdésre.) Jelenleg általában két darálógepet tartanak reá a földművelők az „Alvó” és a „Mély” melyet *Graepel* Hugo gépgyáros hoz forgalmaz és a „Rapid” nevűt, melyet *Kühne* Edő gépgyáros árusít.

Mivel még nem rendelkeznék összehasonlító kísérletek eredményeivel, nem is lehet megállapítani, hogy a mostanában forgalomba került darálógepek közül melyek a legjobbak. Általában azonban el lehet mondani, hogy az angol gépgyárakból kikerült darálógepek má szerkezetökben elég jól megfelelnek czöcsküknek. Csak meg kell adni a gép hajtására szükséges erőt és a gépnek kelő gyorsan kell járni. Percenként legalább 500 tengelyfordulat mellett minden daráló jól fog működni. Munkabírássokkal pedig, kellő erő mellett, meg lehet elégedni.

Ami a tartósságot illeti, az egyik darálógepen van lehet állandó; már t. i. az öröltárcsák. Bármely rendszerű darálógepet veszünk is, azoknak öröltárcsái mind aránylag hamar kopnak. De éppen ezért úgy vannak készíve e tárcsák, hogy mindkét oldalukon használhatóak s áruk sem állsagos.

Árgányvial daráló gépet úgy hajtani, hogy az megfelelő munkabírást fejtsen ki, alig lehet. Darálógepek csak motorikus erővel dolgozók jól.

I. S. P.

Mustrárokok és tehenek hizlalása. (Fólet az 506. sz. kérdésre.) A hizlalásra álló takarmányfélékkel a hizlalás három időszakban az alábbiak szerint takarmányozás adagolóval:

Takarmányra 25 kg., árpáda 5¹/₂ kg., árpaszalma 5 kg., löherészéná 5 kg., luczernaszéná 5 kg. Ezen takarmányösszeállításban 28 665 száraz anyag, 2490 fehérje, 15 065 szénhidrát és 0 460 zsir foglaltatik; 1:65 arány mellett.

A II. időszakban:

Takarmányra 25 kg., árpáda 3 kg., kukoricazárda 5 kg., löherészéná 10 kg., luczernaszéná 13 kg. Ezen összeállításban 29 150 száraz anyag 3 015 fehérje, 15 220 szénhidrát és 0 583 zsir tartalmaz.

Tápanyár: 1:5 5.

A III. időszakban:

Takarmányra 25 kg., árpáda 3 kr., kukoricazárda 6¹/₂ kg., löherészéná 8 kg., luczernaszéná 10 kg. Tartalma: 26 235 száraz anyag, 2 682 fehérje, 14 400 szénhidrát és 0 590 zsir 1:5 9 tápanyár mellett.

Takarmányrépától csak 25 kg-ot vettem számításba 1000 kg. élősulyra, mert ha többet adagolnánk, a készlet idő előtt kifogyana. Az árpás takarmányozás tápanyárgazságnál való nagyobb értékszámok nem ismeretesek s azért az árpabűköny a takarmány összeállításokból kímáradt. Ha azonban a löherészéná a hizlalás befejezése előtt kifogyana, minthogy az árpabűköny táptétele nem sokban különbözik a löherészéná tápanyárgazságnál a löherészéná helyett ugyanannyi mennyiségű árpás bűkönyt.

A takarmányadagok párcázása nem szükséges. A takarmány elkészítésénél az apróra szeletelt répat össze kell keverni a durvább szalu felszelecsokott szénafélével, első időszakban a felszelecsokott árpaszalmával s azután egyenletesen össze kell keverni a darafelekkel is. Szárazabb a déli ételek alkalmazása, több adandó mint reggel és este. Minden étetés után itatni szükséges.

J. G.

Téli hizlalt takarmány. (Fólet az 507. számú kérdésre.) A Minthogy az ökrök már november elseje óta előtakarmányozásban részesülnek, december hó 1-től a hizlaltatott négy hónap alatt észsűrűn áruvá kizáhalható a készlet. A jeltett takarmányok a következőképpen adagolóval:

I. időszak 1000 kg. élősulyra és naponta: Takarmányra 60 kg., buzapolyva 4 kg., tengerdára 2 kg., buzapokra 6 kg., repcepagács 14 kg., zabosbűköny 10 kg. Ezen takarmányösszeállításban 29 968 szárazanyag, 3 508 fehérje, 15 220 szénhidrát és 0 548 zsir foglaltatik 1:6 5 tápanyár mellett.

II. időszak 1000 kg. élősulyra és naponta: takarmányra 60 kg., buzapolyva 4 kg., tengerdára 3¹/₂ kg., buzapokra 4 kg., repcepagács 3¹/₂ kg., zabosbűkönyzéséná 10 kg. Ezen takarmányösszeállításban 27 014 szárazanyagot, 3 007 fehérjét, 14 919 szénhidrátot és 0 741 zsirt tartalmaz a megfelelő 1:5 5 tápanyár mellett.

A III. időszakban 1000 kg. élősulyra és naponta:

takarmányra 60 kg., buzapolyva 2 kg., tengerdára 3¹/₂ kg., buzapokra 3 kg., repcepagács 3 kg., zabosbűkönyzéséná 10 kg. Tartalma: 25 475 szárazanyagot, 2 708 fehérjét, 14 296 szénhidrátot és 0 669 zsirt. Tápanyár 1:5 8.

Az előtakarmányozás beszámítással tulajdonképpen öt hónapig tart az egész hizlalási folyamat. Az I. időszakra jelzett takarmányösszeállítás 6 hétig keresztül etendő; a második időszak 6 hétig és a harmadik időszak ismét öt hétig tartson.

A takarmány elkészítésére a következőképpen történik. A takarmányrépat apróra kell szeletelni, s a repcepagácsot pedig durvára megdarvára a kissé megnedvesített pályrával össze kell keverni, hogy a pagácsa porosabb része veszőndőbe ne mejjön. Ezután a megszeletelt répával egyenletesen össze kell keverni, s a takarmányozásnál rögtöleg fölteríteni a takarmányra, hogy egy réteg répa, pagácsa és polyva így réteg darával majd egy réteg korpával váltakozzon. Közvetlen az etetés előtt kell azután az eképp elterített takarmányt azt a részét, mely feleletésre kell összekeverni, s a hizók elé adni. A 10 kg. szálalomból delben többet kell etetni, mint reggel és este.

Szükséglet darabonkint és naponkint I. időszakban 35—40 gr. II. időszakban 45—60 gr. III. időszakban 40—50 gr.

J. G.

VEGYESEK.

Mit számnak tartalma:

Figyelmeztetés. — Kéréslet. — Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alább felsorolt tagjainak jár le a t. év december végéig 6 évi tagsági kötelezettsége.	1667
Az ÖMGK. közzelése.	1668
A legújabb kártevő.	1670
Állattenyésztés.	
Hízulás bevérrel takarmánypára felhasználásáról.	1669
Levelészekrény.	1671
Vegyesek.	1673
Kereskedelem, földés.	1674
Budapesti gabonátétel. — Szeszület. — A központi vásárosok árujegyzése a nagyban (en gros) előadott elemelések árairól. — Állattenyésztés: Budapesti szürómárhavás. — Bécsi vágyómarhavás. — Bécsi szürómárhavás. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi juhvásár. — Párisi juhvásár.	1675
Szerkesztői üzenetek.	1675

Kínvesztés. Ö félése. Török Sándor kir. tanácsos és a kolozsvári gazdasági tanácslet igazgatója, a magyar-órái gazdasági akadémia igazgatója, a VI. fizetési osztály első fizetés fokozatba. — Magyarországi földés. — Kolozsvári gazdasági tanácslet rendez tanár, ezen tanácslet igazgatója nevezte ki. — A földművelésügyi m. kir. miniszter. Magyar vármegye közigazgatási bizottsága közgazdasági előadóvá László György magyar-órái közt. gazdasági akadémiát tanált nevezte ki.

Külföld. A királyi Liptáki István földművelésügyi minisztérium tanácsosa, saját kérésére törölt pályázatot alkalmából, esk ér kint. — Kéréslet ismeréséről, a Ferenc József-erdő közpérezéséhez a csallagot adományozta. Liptay István tevékenységét kellőnek méltatva 40 éves jubileum alkalmából, ezáltal tehát nem tartjuk szükségesnek különben is közzésmint közölnének valószínűleg foglalkozni. Ugy a nyugat-órái új külföldi. — Magyarországi földés. — Ugy, hogy hosszú ideig sikerült munkássága által, különösen pedig az állategyesület szervezése révén.

Haltosza. Grobich Frigyes uradalmi tisztartó neje Grobich Mária ass. Székely, fölyt évi november hó 14-én délután 5-ik éjében, Misánán, az Urban elszenderült.

Kétféle vélemény a karteleokról. Az országos iparügyileg összes szakosztályai minisztérium egyfelől a gazdasági egytelkes szövetségnek nagyra becsülni a kartelek tartottak Matekovich Sándor elnöklete alatt. Az ülés tárgya a kartelek törvényhozi szabályozásának kérdéséről megindult eszmecsere volt. Brüll Armin előadói véleménye került felolvasásra. Az előadás a vaskartelek tárgyalja és megemlíti, hogy a magyar vasiparnak 1881-től fogva tapasztalható folyamatos fellendülése csupán az az érvelés megköszöti a kartelek közzétételét. Ez a kartelek csak a fogyasztás és termelés közti árnyaltalanság kiegyenlítőes töredéket és tartozódott az árak mesterséges felszökeltéséről, mindamellett azonban csak hasznára vált úgy a vasipar, mint a kereskedés fejlődésének. Ezután Pékely Ignác tartotta meg előadóját a kartelek közzétételéről a jelenlétekről állalában. Az előadó ismerteté a kartelek formáinak fejlődését. Aztán kifejti az egyes államok törvényhozásainak állapontját és azaz végzi előadását, hogy az idő szerint nálunk még nem ért meg a kérdés a törvényhozi beavatkozásra.

Többek felszólalása után a többség véleménye abban jutott kifejezésre, hogy a kartelek közzététel a törvényhozi szabályozásra még érvét nem érít meg. Az iparügyileg tehát már tovább ment, mint a kereskedelmi karnak nagy része, amennyiben nem foglalt állást merően az ellen, hogy a kartelek megrendszabályozásra szükség van,

csupán az időt nem látja még elérkezettnek arra, hogy a kérdés törvényhozi uton rendeztesse. Ugyanakkor a felolvasnak nyoma van gazdasági egyesületek szövetségére nagygyűlésen kifolyódt tárgyalásokban is, bármennyire is jellemelte azonban ezt a tárgyalást, a higgadtság a tartózkodás, korai véleményét mondani, s mégis határozottan emelkedett az a javaslat, mely szerint a kartelek közzétételével ellen törvényes intézkedések szükségessé mondták ki. Ez egyáltalán hozonytás, hogy a kérdés, hogy az iparélettel, hogy pedig a gazdasági véleménye velendő-e több súlylyal a mérlegbe, akik a kartelek tulkaipását minden vonalon első ízben érezvén, mindenestre legfontosabbak arra, hogy a kartelek káros hatásairól a valószínűleg megfelelően tölhessenek.

Földművelésügyi mezőgazdák és mezőgazdasági szeszgyárak tengeri küldeméyeire. A kereskedelmi miniszter a szesztermelő országos értekezlet által kiküldött végrehajtó-bizottság felterjesztése, a Trecsénen vármegyei zsolna-kiszutaujhelyi és nagybitelei járáskor tovább a Szepes vármegye mezőgazdasági és szeszgyárak tengeri küldeméyeire, illetve mezőgazdasági szeszgyáratisz cselőrak szolgáltató tengeriküldeméyeire nézve végfeljedeleményt engedélyezett. Eszerint a megjelölt cselből magyarországi állomásokról a Trecsénen vármegyei, zsolnai, kiszutaujhelyi és nagybitelei járáskor területére való rendelkezés a kassa-oderegy vasút vasúti közlekedésének felvételéig nem engedélyezett. Szepes vármegye területén fekvő állomásokra szállított tengeriküldemények után, kocsis-a fuvalléventek legalább 10,000 kg. feladása, vagy a szállítási díjaknak ezen súlymennyiségre való fizetése esetén, a m. kir. állomásokra vonalán 100 kg. és kilométerenként 15 kros egysegűként 100 kg. feladatra 3 kroszokos illeték és a szállítási árak alapján képződő méretek díjtelek nyernek alkalmazást. E kedvezmény visszavonásig, de legkésőbb 1898. évi április hó végéig tart. Burgonyaküldeményekre díjkezdve nem engedélyezett a miniszter, azon indokollással, hogy Burgonya küldeményekre a magyar kir. állomásokra valóan már díjszabványozás is az 1. kivétel díjszabványon olesó díjtelelei alkalmaztatnak.

Munkáktörvény. A képviselőházi földművelési bizottsága Belten Andráshoz előnlökete alatt tartott ülésében már tárgyalás alá vette a munkaadók és mezői munkások közti jogviszonyról szóló törvényjavaslatot és azon néhány módosítást is tett. Folytatásának első között a 22. §-ban eszközölt az a módosítás, mely szerint azon pontból, hogy a munkaadó jogosult a szerződés felbontására azon munkással szemben, ki a szerződés megkötése után időben a munka teljesítésének megkezdése után a munka teljesítésére betegség miatt képtelenné vált, kilyagatnak a "betegség miatt" szavaknak a "betegség kezdetében, mely szerint, ha a munkabér a termés bizonyos hányadrészeben s vagylagosan készpénzben állapított meg s munkások bérüknek nem a termés hányadrészeben kívánják megfizettetni, kötelesek ezt a munkahelyen való megjelensésk után a munkaadónak tudomására a "betegség miatt" szavakban, mely szerint, ha a birtokos személyében változás áll be, a jogutód az elődje által kötött szerződéseket a községi előjárásig előtt 8 héttel a munka megkezdése előtt kártérítési kötelezettség nélkül felbonthatja és ugyanily feltételek jogán a munkásokkal is a munkaadó személyében történt változás okára a nyolcadik pont helyett négy hónap teltéig. Az 57. §-ban rendelkezéséhez, mely szerint ha a szerződést vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadónak intézkedéseire jogosult megbizottja szegné meg, a büntetés minden íly esetben a megbizott

ellen alkalmazandó, felvételeit, hogy „az anyagi kártérítésért azonban mindenkor a munkaadó szavatolt”. Az 58. §-ban rendelkezésében, mely szerint a munkaadó köteles a 400 koronás terjedhető pénzintéssel büntetendő az a munkaadó, ki a munkás vagy napzamos kivezetését törvényes alap nélkül kéri, a büntetés megoldatást 15 napig terjedhető elzárással is s a § rendelkezése kiterjesztett azokra is, kik a 32. és 58. §§-okban foglalt tilalmat (az ugynevezett jübszabványok) általán megsejti. A módosítások mint láttuk, meglehetősen érdekelte való méltányos tekintetel érvényesítetik, talán mintegy hatáskor az a szövetségi nagygyűlésen a gazdasági részéről megnyilatkozott azon felolvasnak, mely a munkaadók s munkások érdekeit nem kívánja merően szembeállítani, hanem különösen figyelemmel van arra, hogy ezek az érdekek a lehető engedékenységgel, méltányosan egyenlítésnek ki. Egyebekben csak örvendni a fölött, hogy a törvényjavaslatallal gyorsan igyekeznek végezni, miután az arra mutat, hogy a kormány-nak e nagy horderű jogviszonyok gyors és általános megnyugvásra szóló rendezése, komoly törekvés képezi.

A harmadgyi gazdasági egyesület. Léván f. évi december 10-én délután tartott 10. közgyűlést a közgyűlés. Targyszerint: A költségvetés előterjesztése és megállapítása 1898. évre. Alapszabvány módosítása. Gazdasági egyesület országos költségvetésének végrehajtó-bizottságába egy tag választása; 1898. évre a szövetségi nagygyűlés 5 tag kiküldése. Czurkórrapit termelő kisgazdák érdekeiben való intézkedés. Végelgyűlés eredményének bejelentése és abból folyó intézkedés. Téli gazdasági előadásokra vonatkozó program és költségvetés megállapítása.

Marharokó állomás engedélyezése. A földművelésügyi miniszter a m. kir. államasulat vonalán, Baranya vármegye területén fekvő Bakocsa-Felső-Mindszenti állomást; a m. kir. államasulat vonalán, Borsod vármegye területén fekvő Zsuzsól állomást tovább a torontálai h. és vasutak vonalán, Torontál vármegye területén fekvő Sechényfalva—Ráros—Istvánvölgy állomást marharokó állomás engedélyezte.

Állategyesületi felhívolelet megszorgitása. A földművelésügyi miniszter 1897. évi március hó 4-én az alábbi értelmű rendeletet intézte valamennyi kerületi állami állatorvoshoz: „Azon eset alkalmából, hogy az egyik állami állatorvos a saját kerületéről Kőbányára szánt s általa számba vett s megfigyelés alatt tartott hazai sertéseknek vasutára felrakatásához azon okból, mert a szállítalmány a megfigyelés helyéhez közelebb, de más állatorvosi kerületben fekvő állomáson való berakása kívántatott, az utóbbi kerületbe beosztott állami állatorvos által kivánta eszközöltetni, ez uton figyelemzetem az állami állatorvosokat a hivatalos megfigyelésnek felrakatásához közeledésére s o) teltetése s-ik pontjára, melyből kötséget kizárólag kifitnik, hogy a szóban forgó egész eljárás a megfigyelési hely szerint illetékes kerületi állami állatorvosnak saját szigorú felügyelével való feladatát képezi, úgy hogy a kerületi szolgáltató körébe tartozó ezen módosításban más állami állatorvos által magat előléte megfigyelésének a területén helyettesíthetési és a hivatkozott rendlettem 4. a-c) pontjában előírt eljárásom kívül a sertéseknek közvetlen az elszállítás előtt való megvizsgálását és vasutára feladását is kizárólag a sertések megfigyelési helyére illetékes kerületi állami állatorvos tartozik teljesíteni.”

Georgikon-kör. A kesztheilyi m. kir. gazd. tanácslet kerületében fennálló Georgikon-kör, melyen Balazs Liptó III. éves hallgatói, a gyomnövények befolyása kulturorvényeink fejlődésére” című értekezést olvasta fel. A tárgyhoz „hozzászóltok Wahrmann Sándor III. és Mihók Sándor II. éves hallgatók. A

vitt dr. Lovassy Sándor és Csérei Lajos ta-
nárook vezétek.

A magyar-óvári m. kir. gazdasági aka-
demiai hallgatók gazdasági egylete november 10-én szakított tartott a következő műsorral: I. Felolvás. „Lötényestésünk előismerő” tartotta: Guha Frigyes II. éves hallgató, e. elnök. II. Vitakeres. „Géppel vagy kézzel; nap-számba vagy szakmányba arassuk-e a gabonát?” bevezette Hűvös Salamon II. éves hallgató.

„Magyar gazdasztek és erdszítetek orszagos egyesülete” 1897. decz. 9-én esteötörökön d. u. 7^{1/4} órakor a Köztelek választmányi ülést tart. Tárgrszorral: A múlt ügyezkönyvének bemutatása. Két hírelősi tag kiküldés. Tagok mozgalma. Kérvények és folyamodványok. Irodai személyzetben beálló változások. Előterjesztések. Ezer követeleg a mezőgazdaságall és erdszítéleti foglalkozók nyugdíjintézet tart igazgatósági ülést d. u. 4 órakor.

MEGJELENT A
„KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR”
„KÖZTELEK ÉYKÖNYV”
1898-ik évre.

RUBINEK GYULA és SZILASSY ZOLTÁN.
az Orsz. Magyar. Gazd. Egyes. titkárság.

Az évkönyv hírelősi társaságunk, a társasági nagyvárú igazgatósága, közölhetők 32,000 gszda és gazdasztek címűet jelent meg.

A két könyv előfizetési ára az „O. M. G. E.” lapjai és a „Köztelek” előfizetési részére 2 frt 20 kr. posta díjjal együtt.

A két könyv csak együttesen rendelhető meg külön-külön nem kapható.

Beltől ára 2 ft 50 kr.

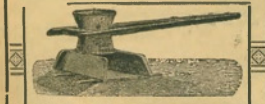
Megrendelhető a „Köztelek” kiadóhivatalában,
Budapest, IX. ker. Üllői-út 25.

Legjobb daráló
a „Little-Giant darálógyép”
melyen legkönnyebb magvst szö tengetni csatlósáig is a leggyorsabb módon lehet darálni.

Ára teljes felszereléssel 53 forint.

A daráló szerkezete olyan, hogy az a járgányt is magában foglalja.

Szűcs Zsigmond,
Budapest, VI., Nagymező-útoza 68. sz.

Élsőrendű gyártmány.

- Szecsavágyó-gépek.
- Répvágyó-gépek.
- Tengeri morskolók

és csak hajthatósok alkalmas járgányokra alkalmas árban, teljes szavatossággal mellett szállít.

Szűcs Zsigmond,
Budapest, VI., Nagymező-útoza 68. sz.

KERESKEDELEM-TÖZSEDE.

Budapesti gabonátözse.

(Guldmann és Wall budapesti terménybizományi czég jelentése.)

Budapest, 1897. november 27.

Az időjárás a hét kezdetével még enyhe volt, később azonban hideg és fagyosra változott. Caspadek továbbra is az erősen szeszélyesnek tartották, az éjszaka néha annál inkább agyáljon, mert az eső hiány és ezzel kapcsolatban az emberek által okozott pusztító-
tisok között feljöttnek nagyon jókora. Ez képe emellegye előző kedvezőebb viszonyokból teljesen bizonyos és a hajósaj úgy a Tazán mint az al Dunán nagy akadályokkal küzd. Különböz az időjárás nagyobbra szeszélyes, caspadek azonban még gyakran fordul elő.

A külföldi piacokon arányzatlan tartósan szállár, a forgalom azonban egyenes és a fogyasztás csak mérsékelt bevdarásokkal csökken. Amerikában az exportkereslet kezdővöl volt és a spekuláció élelnekben részvétel mellett az árak a hét folyamán 6 c. emelkedtek. Az Amerikaihoz érkező jelentések nem egyetértettek, azonban inkább halandók ama hírelkek hírelt adni, melyek fagy és sáskák által okozott károkról szólnak. Angliában kezdetben lanya, utóbb gyorsan szállárú volt a hangulat és így pront mázán a szeszélyes élelnekben érdeklődés mutatkozott. Franciaországban is jó volt a kereslet és az árnyázat tartósan emelkedett. A többi keresletben piacokon az árnyázat szintén kedvező és bár a forgalom mérsékelt, az árak mindenképp szállárban tartottak.

A mezőgazdasági viszonyaita némi emelkedés mutatkozik, a forgalom azonban ez utóbbi napokban csak szűk keretben mozgott. Kezdetben kenyérgyártás újgmint takarmány czékek iránt csak korlátozott volt az érdeklődés, később ismét valamennyi javult.

Az üzleti lét részleteiről következőket jelentehetik:

Dzsa: a malmok jó vételkedve mekkor a hét első napján szállárban indult és az árak emelkedő irányt követtek. A kereslet azonban gyorsan szűnt meg. A nagyüzlet teljesen elnyelhető és minnyoha a kúndat is tartósan egyenes maradt, a napi forgalom a legminimálisabban szorítottok. A hét vége felé — Amerika magasabb árjárására és az értes fagyok folytán — árnyázat az árak a szállárban fordult, a kereslet megjavult és az árak a mált héttel viszonyaita 5—10 h emelkedést (tíznekent fel). Összesen 90,000 m. forgalom mellett szállárban szállár az üzlet és heti hozománya 134,000 m. teszszük. Külföldi buzák iránt a hétben jobb volt az érdeklődés és így orosz, mint szerb és bolgar árúba is néhány nagyobb tétel adástok.

Rosa: mérsékeltben van kínvala, azonban csak jó minőségben talált elhelyezett a helyi fogyasztással és részben az exporttal is. Gringebb árú olíva hangyavolga és nehezen értékesíthető. Minőség szerint 8,40—9,00 között fizettek Budapesti távoloságban és 8,60 frt között a helyben átvitte.

Arpa: (takarmány és hantólsai czékek) jó vételkedvekről örvend teljes multheti árakon. Minőség szerint 6,10—6,35 frt Cassa jogyrták helyben. A forgalom azonban is gyenge kúndat folytat mérsékelt, éppogy mint exportképez jó áraban is, melyből a jó kereslettel szemben csak gyéren érkezek ajánlatok. A kivétel részben, éppogy mint malakgyártók számára a déli vasút mentén 8—9,50 frt, felvidéki árúrt 7—7,50 frt, lasszvidéki állomásokon 6,25—6,75 frt fizettek.

Zab: iránt a fogyasztás csak mérsékeltben érdeklődést tanúsították, míg a hozatalok hajós és vasúti áraban egyaránt nagyobbak voltak. A hangulat emellegye csendesebb és az árak ca. 10 kral csökkentek. A forgalomban volt ca. 5000 mrt-ért szin és tisztasz szerint helyben 6,10—8,50 frt fizettek.

Tengeri úgy a hivétel, mint a beföldi fogyasztás czéjára továbbra is jó keresletben örvend a hazai árak ca. 2 kral javult. O tengeri helyben 5,25 frtg fizettek. Új áraban a kivétel aránylag még egyenes és így a forgalom nem öltöztött nagyobb mérték. A tisztasz 4,40—6,00, bácsaki állomásokon 4,40—4,60 frt volt elérhető.

Olaszmagvok: Kápostarapczében e héten is csak gyenge forgalom volt. Jogyrtásuk jogyrtású arányát 12,75—13,75 frt, gyéngébb 12,00—13 frt. Bándti részre 12,1—12,75 frt. Gomberka ca. 10,50—11 frt, majd nagyvára ca. 5,50—6,25 frt, keszmag 10,75 frt Budapestben. Határköz-kápostarapczé 1898. januárja a 13,75—14 frt, 1898. augusztusa 12,25—50 frt.

Hévígyek: Budaen a hangulat továbbra is csendes, a vételkedve korlátozott és így helyi árak Budaen, Baja-Zombor 7,35 frtg, törpe hébeli Felgyházán 8 c. frtg, barna baktó (dunamenti) 6,75 frtg jogyrták. Kékes is csendesebb. Helyben 4,90—5,10 forint jogyrták.

Vetelmagvok: Vöröshere iránt valamennyi jobb érdeklődés mutatkozott. Minőség szerint bándti 34, 35 c. frt. Duraszonni felvidéki árúrt 37—42 frtg fizettek. Luczardnál csak szorványosan kínáltak és hazai termései áru 40—45 frt. Irton jogyrt. Mukaragy 5,50—7 frt ér. el helyben.

Napi jelentés 1897. november 30.

Készüben ma jói volt kínvala, a malmok azonban kevés vételkedve mutatták, és így az irányzat bel-

jesen elanyhult, élkei néhány ezer mm. és az árak 5 kral csökkentek.

Élelőseket mellé eladás nem történt. Készros lanyaib, kis forgalom mellett minőség szerint 8,90—4,45 frt pesti parissaiak kelt el.

Arpa csak a fajtáiban keresett. Tengeri szállár. Zab változatlan.

Hévík lanya Newyork és enyhe idők folytán lanyaik voltak.

Következő kötetek története.

Kötetlet.	Déli idrlet.
Tavaszi buza ...	11,98—11,98—12,02 12,02—03
Őzi buza ...	9,48— 9,48— 9,52 9,52—03
Ősi rozsa ...	8,74— 8,74— 8,75 8,75—03
Tavaszi rozsa ...	8,74— 8,74— 8,75 8,75—03
Tavaszi zab ...	6,70— 6,70— 6,75 6,75—05
Ősi zab ...	5,45— 5,45— 5,52 5,52—03
Nov. tengeri ...	5,45— 5,45— 5,52 5,52—03
Új tengeri ...	5,45— 5,45— 5,52 5,52—03
Új repeze ...	12,20— 12,20— 12,30 12,30—03

Szészület.

Szész. (Goldfinger Gábor szeszgyári főüzemvezetől tudósítás.)

A szészületben e hét elején változatlan irányzat uralkodott és a szeszárk változatlanul szállárban jogyneznek. Fiomított szeszben több tétel azonnali és decemberi szállatára 56 frtg kelt el, míg jelenben tisztább szesz 56 frtg, tisztább 56 frtg nyariban és 56,75 frtg kicsinyben kelt elada.

Mezőgazdasági szeszgyáraknál kontingens nyereség és helyek elején változatlan áru tétel kínvala.

A kontingens nyereséges ára Budapestben 18—18,25 frt.

Bécsi jogyrtás 18,90—18,50 frt kontingens nyereségű.

Vidéki jogyrtás 53,88—54 frt adozott burgonyaszeszű.

Tiszti jogyrtás 10,25—10,50 frt kivitteli szeszűrt. 90% táltyalokban.

A kivétel e hét elején szüneltel. A szészület szeszgyárak változatlanul jogyneznek Baja, Losoncz, D-Tuzla 25 kral drágában. Budapesti árakról e héten: Fiomított szész 56—56 frtg, tisztább szész 56,75—56,25 frtg, nyereség adozára 55—55,50 frtg, nyereség adozatlan 14,50—15 frtg, denaturált szész 19,25—19,50 frtg. Kontingens nyereségű.

A hazai 10,000 literfokonként három néktől budapesti vasutállomáshoz szállítva készpénzzel mellett érteendő.

Heremagok glomzárólása.)

A Budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló álló má 1897. november 27-én, az évi november hó 25-ig az alant megnevezett magkezeskedőknél és termelőknél a következő mennyiségű vetőmagot ólmorzálta:

Luczerna Löhere Összesen m ⁴ t e r e s z e s z	241	19	240
Haldé Igazh. Budapest ...	241	19	240
Deutch Gyula. Budapest ...	243	—	243
Froncher A. I. utda Bpest ...	200	130	150
M. Iess. és ponyh. B. Bpest ...	150	—	150
Fyula Fülöp és fia. Budapest ...	—	95	95
Kromber Lipót Budapest ...	—	40	40
Nóráng Vjmos Budapest ...	9	39	39
Mautiner Gósz Budapest ...	9	10	10
Összesen ...	642	314	956

2) 2 hiborber. A hazai mezőgazdaságra néve káros amerikai eredetű heréleg magvakba a magvizsgáló állomás nem glomozza.

A központi vasútesáronk árjogyzése azonban (en kroszt) eladottk elmezikké árúiról.

Magyar gazdák vasútesáronk ellátás szövetkezetek jelentése 1897. november hó 27-odiki.

Az elmúlt napok élelő forgalmáról adhatunk kézzel, a beállott hidegbe idő a teli vízdenyírekről sávdzó hatással volt.

Élelő kereslettelkedve, nagy készletünk telemen megrútták. Nyulak 1—1,30 frt, faxán 1,30—1,40 frt, fogoly 90—95 kr, törökországi szalonnák 1,20—1,30 frtg adattól darálónként, szarvas egéshen kgja 38—40 kr, ez 56—60 kr.

Húsüzlet lanya, vidéki hírelk egéshen 28—30 krfg kelt el kúndat. Szopós malac elelő irányzat mellett 80—85 kr bírdja.

Vágtól liba ágondt nagy mennyiségben érkezik, a mért 45—48 kral nagyobb ár nem érthetik el. Pulyka frt, túce húsútt 56—68 kr kgja, káppanok 0,80—1,00 frt díja. Előhalak állomásokon, az 80—82 krfg. Ponty a túca nagyság szerint, 60—60 kral kúnd. Jégelt csuka 10—12 frt. Gyümölcspezek elelő, prima és teli Cavilló 40—45 kr, egyéb fajalma 30 kr, piszácára 16—18 kr kgknt.

KÖSZÉN

összes gazdasági ipari és házi czéklóra
legjelentősebb minőségben legjutányosabban kapható

RADNAY KÁROLY

Tokodi, Dorogi és Ebszöny-
Osztraui gyári, dió-, koczka és darabos,
2-szer mosott osztraui Henrikaknai kovácszsén, porosz, szalonszén,
coaks, szobafűtésre és épületek szárítására,

köszén-nagykereskedőnél,
Budapest, Váci-körút 80. sz.

A cs. és kir. szab. Hitelintézet köszén-osztályának vezérképviselete.

Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körút 8.

Alakult 1894. évben. Alkelt: CSÁVÖSSY BÉLA.

Elnöke: TELLEKI GÉZA gróf. Igazgatója: TAPÉNYI LUDWIG.
ANDRÁSTI GÉZA gróf, BUJANOVICS SÁNDOR, DESSEKFFY ARISTID, PÜSPÖKY ENRI,
BURINKA OTTÓ, SÉNTKIRÁLYI KÁROLY, SELLÁSI ZOLTÁN, SZÓTYI ZSIGMOND,
TELLEKI SÁNDOR gróf.

Vezetőbiztosító: SZŐNYEI Zoltánné.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet a gazdálkodás általános elismerése szertartáson megjelölt hivatásának; folyton fejleszt a reformokat, melyeket a gazdálkodásnak évek óta sürgetett és a károknak gyors és mellényos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

Épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjjal tetemes megarakítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári béléssel; minden más illeték kizárásával.

Garanciai egyesületi tagok — tekintve nélkül a biztosított érték nagyságára — a fizetés fölött 10% engedménnyel részesülnek. Kiszágnak, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlati terményeiket biztosítják, 10% engedménnyel részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestén, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügyosztályok. 3019

Fuchs Hermann

teigazdasági edények gyára 4780

BUDAPEST,

VI., Szonyty-utca 35. sz.

Edény gyártmányaim úgy minőségben, mint ár tekintetében általános elismerésben részesülnek.

Rendelés vevőim közül felsorolom:

a „Budapesti Központi Tejcsarnok Szövetkezetét”, a „Gazdak” Budapesti Tejgyérségét” egyintén az aradi, pécsi, stb. tejcsarnokokkal és számos hazai gazdaságot.

Referenciáikkal szívesen szolgálunk.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárságánál (Budapesti Köztelek).

Árakk:

nagyban wagon-rakományonként az Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákbán szállítva 130 frt. A vasúti szállítási költség a különböző távolságú rendeltetési állomások szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pénztárhoz beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Legszebb karácsonyi és újvéi ajándék
gyermeknek számára

PÜNKÖSDI RÓZSÁK

verskötlet PÓSA LAJOSTÓL.

Bolti ára díszes borítékba kötvé 2 forint.

Jelenleg azonban 1 forint kedvezményes áron kapható. — (Portómentesen megköldve 1 frt 10 kr.)

Megrendelhető a „KÖZTZEK” kiadóhivatalában:

Budapest, Váci-út 25. szám.

Hirdetmény.

Szillagymegeben, Tassnádén, az érmelléki járásban, a tassinál vasúti állomástól egy negyed órányira, közelében a Nagy-Károly — tassinál állami mút mentén, Nagy-Károlytól másfél órányira fekvő

893 kat. hold szántó, 213 kat. hold

kaszáló és 12 holdnyi major udvar,

egy tagban, a szükséges és jókarban levő gazdasági

épületekkel ellátva 1898. évi január 1-től

6. esetleg 9 évre haszonbérbe kiadó, esetleg eladó.

A birtokon nagyobb összegű törlesztéses kölesön van bekebelezve. Bővebb felvilágosítást ad

a „Nagykárolyi Kerekedelem és Iparbank részvénytársaság.”

Eladó

30 darab fiatal, 5—6 éves

tarka hizott ökör,

melyek f. évi december hó második felében verőnek átadhatók.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

A m. kir. közalapítványi bérgazdaság

Mária-Család,

u. p. Nagy-Lóth, Barsmegey.

WAGYAR HIRLAP

Szerkesztőfő, nyomda és kiadónálval: Honvéd-utczára 4
A Kereskedelmi akadémiával szemben.

Felolvasó szerkesztő:
FENYŐ SÁNDOR.

Egész évre 14, félévre 7, negyed évre 3 frt 50 kr. egy hónapra 120
Egyes szám ára: helyben 4 kr. vidéken 5 kr.

Az ujságról.

A Magyar Hirlap legfőbb célja az, hogy a magyar műveltséget erősítse s terjeszse, ahol van: ott táplálja, ahol szunnyal: ott felébreszt és átépíti. Legelső célja: legelő kötelezettség azt teszi, hogy érdekes, friss, bőséges, megbízható, becsületes és bátor legyen. A legjobbat nyújtja, amit ma napilap nyújthat és — a legolcsóbban.

Hogy a Magyar Hirlap célja felé nagy-szerű lépésekben jut előre: mutatja a következők, az, hogy ma a legszélesebb körben elterjedt újság az egész országban. — Hogy kötelességének eleget tesz, annak próbája szintén a siker, melynek nem utolsó eszköze az, hogy míg az aránylag legolcsóbb napilap: tartalom és terjedelm tekintetében is többet nyújt, mint a legrágább napilapok.

A Magyar Hirlap politikája első sorban legfőképpen: magyar. Mindent a magyarságról és semmi alkut, senkivel. Kormányok, kormányok jönnek, elmennek és szervesnek és kibékülnek: a Magyar Hirlap áll rendheltétlen, a kormányok fölött, az ellenzék fel.

Oly kevéssé van köze az egyikhez, mint a másikhoz és madártávlatból nézi őket, bárha másképpen a legközelebbiek közelégből, bírja nem egyszer: egyenesen testre megy, husba vág.

Pártja, ha az pártnak nevezhető: a függetlenség pártja, de nem a közjogi dogmák alapján álló és abból élő, hanem annak igaz függetlenségé, melyet nem köt meg politikai érdek.

Ilyen módon külön áll a Magyar Hirlap, külön és együtt a radikális és szabadelvű közvéleménnyel.

Erre a különválásra és egyzersmind összetömörülésre nagy ok és életbevágó szükség van épp a most nyíló időben. — A monarkia másik fele a szertehullás állapotában már-már menekül az abszolút kormányzás karjába.

Es ezeket reánk — akik ily államnak szoros és szerves viszonyban nem élhetünk — a logrikusabb idő következett el. Új viszonyok vannak odaát fejlődő és fejlesztettnek erőszakosan és öntudatosan, oly viszonyok, amelyek Deák Ferenc nagy munkáját kívánják megrendíteni és a hatvanhétédiki hűgyezés harmoniját a maguk zűrzavarához formálni, az összhangból magát az összhango, a törvényből magát a törvényt kivenni.

A kormány — kormányoz egy, ahogy tud, az ellenzék támad — ahogy ereje bírja: a Magyar Hirlap pedig örökdií mindezekben az elkészült és még készülő nagy dolgokban, nagyobb éberséggel, mint valaha.

Demokrácia, demokrácia, ismét csak demokrácia! Ez a Magyar Hirlap hiszkegye.

Le a czimkórsággal, a hatalmasok terrorizmusával és előre: a polgárság érdekében, javáért, az elhagyatottak, a szegények, az igaztalanul szenvedők ügye legyen az első. Amde akkor is így legyen, ha az a polgárság nem is budapesti, mert a Magyar Hirlap nem fuj egy követ azokkal, akik az egész ország rovására akarják gazdagítani a fővárost.

Bünt követ el az, aki a vidék életnevelését állja örömszertelnie Budapest életerébe. Mindenhol, ahol csak magyarok élnek, ha a legkisebb tanúkn is, ott az ország fővárosa van. Minden pont a legfontosabb és a legelső, amelyet se Budapest, se más meg nem élözhet.

Kortos vagy politikus centralizálhat eszeveszetten — de csak máról holnapra.

A gazdaság életbevágó kérdéseivel a legnagyobb alaposággal, a lehető legnagyobb részletességgel foglalkozik a Magyar Hirlap, amelynek erre a célra kiváló közgazdasági szakértők és a legjelentesebb források állanak rendelkezésére.

A kenyer, amelyből élünk, a pénz, mely uralkodik a világon, a gazdasági és a kereskedelmi érdek, a szükséges tudnivalók: a Magyar Hirlap-ban sok hasznos foglalkozás, melyek gyorsan és pontosan tájékoztatják a gazdákat és kereskedőket a szükséges tudnivalókról.

A Magyar Hirlap kezdettől fogva belátta, hogy a jó szépirodalmi olvasmány legfőbb kívánása a nagyközönségnek.

Hogy ennek a kívánásnak megfelelően: a világ ez idő szerint legelső regény- és tárczeíróját:

Jókait

nyerte meg, már az ősztl kezdve. Azóta Jókait legszorgalmasabb munkatársai a Magyar Hirlap-nak, amelynek hetenként több tárczát és legkezelebb regényt is ír.

Kivüle a legjobb erők látják el a gazdaság tárczearovatot és a regény-csarnokát, a mely most is két nagyszabású munkát ad közre egy időben, az egyiket könyvvalakban.

A Magyar Hirlap különös gondná nézi a magyar társaságot. Megmődi és letűköző hól a rendez, hű, igazat mutató tükörben, hól tréfásan — de sohasem rosszakarattal — elmulozza, homoru vagy domboru tükörűvegben.

Ami a magyar társaságok bármely jelentős rétegében nagy, vidám, igaztó, érdek-elészen pikáns dolog megessik: az mindig meg van írva a Magyar Hirlap-ban, — melynek a többi hirlapoltól eltérőleg erre a rovatra külön rovata van; a Társaság, Ebben a rovatan helyezi el a Magyar Hirlap egy másik, különös genrját, a vidám, grotesk, mulatótató kis czikkeket és a vegyes napi kronikákat.

A Magyar Hirlap a következő szezonban nagy dolgokra készül. Készül a szabad-ságharaz jubileumára oly érdekes és nagy-beeszt meglepetéssel, mint a milyen csak méltó a nagy alkalomra és elkészült a karásonyi albummal.

E karásonyi ajándékról, melyet minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kap meg, a tulsó oldalon szólnak bővebben.

Itt végeztek csak a Magyar Hirlap külön mellékleteire, érdekes társadalmi problémára, amelyeket maga a közönség ad fel és old meg, rendkívül hű szerkesztői izeneteire, megnagyobbított megyei, városi, színházi és sport rovataira hívjuk fel szives figyelmét.

Körjük az olvasót, hogy terjessze és ajánlja a Magyar Hirlapot.

Összes előfizetőink, kik most megrendelést megújítják, valamint az ujonnan belépő előfizetők teljesen díjtalanul kapják meg nagy illusztrált karásonyi albumukat, mely az idén is kiváló írodalmi és művészeti meglepetés számba megy.

A Magyar Hirlap előfizetői a Kis Világ című kötet heti gyermeklapot negyedévenként 50 krajczárért kapják meg és az évszak című gazdag tartalmu, gyönyörűen illusztrált divatlapot féláron, negyedévenként 65 krért.

A szerkesztői izenetek rovatanban előfizetőinknek díjmentesen adnak felvilágosítást minden kérdésben, amely őket érdekel.

Ujonnan belépő előfizetőinknek díjmentesen küldjük meg Jókai Mórnak, a magyar irodalom atyamesterének, lapunk illusztrált munkatársának, október 1-je óta megjelent tárczait.

„Két ur szolgálja“, valamint „Nimba“ című nagyredőkű új regényeinknek eddig megjelent folytatásait, ujonnan belépő előfizetőink díjmentesen kapják meg.

Mutatványszámot bárkinek küldünk.

A Magyar Hirlapra bármely nap-tól kezdve lehet előfizetni és az előfizetési árak

a következők:

Egész évre 14 forint.
Fél évre 7 forint.
Negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.

A Karácsonyi Album.

Az a közönség, mely évről-évre hűséggel ragaszkodik hozzánk, jól tudja már, hogy minden karácsonykor meglepő térsre számíthat tőlünk. — A belső barát örömeivel készítjük mi elő ezt a meglepetést mindig és boldogan, jó kedvvel dolgozunk rajta az idén is.

Ingyen Karácsonyi Albummal

kedveskedünk előfizetőinknek, mint rendszeren. De az idei album az eddigiektől sokban különböző lesz. — Csak a szépsége, előkelősége és értéke marad a régi. Külső formája s belső tartalma egészen más, egészen új.

Idei karácsonyi albumunk, melyet ismét *Fenyő* Sándor szerkeszt, nem kvartalakunak készül, mint a régié voltak, hanem nagy oktavalakunak. Amaz nehézkes volt, holott az *új alaku albumot ugy lehet majd forgatni, mint egy testesebb könyvet*. Így könnyebb lesz majd megőrizni is, eltenni könyvtárba, amit ez az album ugyancsak meg fog érdemelni. Mert igazán becses lesz. Irodalmilag és művészeti szempontból egyaránt.

Nem is lehet más, amikor *száz kitünősége a világirodalomnak szerepel benne*. Száz élő író, magyar és külföldi, irt a *Magyar Hírlap* karácsonyi albuma számára ezidén. Száz kisebb-nagyobb irodalmi remekművel kedveskedünk ebben az évben hű közönségünknek.

Jókai Mór, mindnyájunk dédelgetettje, egyikét irta meg az album számára az ő legszebb dolgozatainak.

Melléje sorakozik egy sereg magyar író a javából. *Turr István, Endrődi Sándor, Váradi Antal, Pósa Lajos, Hentaller Lajos, Radó Antal, Horváth Janka, Kürthy Emil, Gárdonyi Géza* stb. — Aztán belső embereink közül *Fenyő Sándor, Bródy Sándor, Bársony István, Benedek Elek, Ignotus, Márkus Miksa, Feszty Árpád, Heltai Jenő, Lovik Károly, Sajó Aladár, Szalay Fruzina, Komáromy András* stb. stb. munkáltak közre, hogy az album változatos, érdekes, magas irodalmi színvonalon álló legyen.

Hát még a külföldi íróknak minő sokasága segít bennünket ehhez a célhoz! *Zola, Daudet, M. Prévost, Anatole France, Catulle Mendès, Sudermann, Carmen Sylva* stb. stb. mind képviselve lesznek albumunkban.

Kivülök még a kelet legérdekesebb írói, költői szólnak a *Magyar Hírlap* olvasóhoz az ő színes, megragadó nyelvökkel, érdekes történetekkel, költeményekkel.

S mindez művészen illusztrálva. Akik az album rajzait készítik, ősmert illusztrátor-kitünőségek, *Márk, Linek, Brod, Lajos* mindmegannyi kiváló név ezen a téren. Még az album borítéka is valami eredeti, új és érdekes illusztrációval ékes lesz.

Csak egy-két része van, amit közkedveltsége miatt nagyjában a régi mintára csináltunk, de gondoskodtunk róla, hogy így is növeljük érdekességét. T. i. *Az Év Krónikája* és a „*Probléma*” az idei karácsonyi számban is szerepelnek. *Az Év Krónikája* karikatúrákkal, humoros módon tárgyalja a lefolyt esztendőt. Egyikét vetjük fel a legérdekesebb problémáknak s a szavazók *hőzt olyan jutalmat sorsolunk ki, amely páratlan lesz a maga nemében*.

Igy, egyben, *kétszáz oldalra* terjed majd az idei album, amely finom papíron s a legszebb nyomással máris készül. *Előfizetőink meg fogják kapni még karácsony előtt mindnyájan*. Akik nem előfizetőink, azok *egy forint ötven krajczárért* vehetik meg annak idején a könyvárusoknál.

Ime tehát, oly ajándékkal kedveskedünk azoknak, akik a mieink, hogy többé kerül az ajándék maga, mint amennyit kapunk egy havi előfizetés után. Ez a mi bizalmunkat is jeleníti egyszersmind arra nézve, hogy azok, akik most december elsejéig hozzánk csatlakoznak, nem hagynak el egyikőnnyen.

Végül kérésünk van *azokhoz, akik még nem tartoznak előfizetőink sorába, és ezental lapunkat óhajják jártni*. Azt kérjük, hogy töltsék ki az alább következő megrendelési bárcazt s küldjék be nekünk mielőbb. A nyomatandó album-példányok számának a hozzávető meghatározása végett van erre szükségünk. Enélkül megeshetik, hogy a később jelentkező előfizetőket nehezen, vagy éppen nem tudnók ajándékunkban részesíteni.

Ime a kitöltendő űrlap:

Megrendelés.	
Kérem a Magyar Hírlapot a következő címre küldeni:	
Név
Lakás
Utolsó posta
Az előfizetési összeget egy óra 1 frt 20 kr. december 4-ig negyedévre 3 frt 50 kr.	
beküldöm. A karácsonyi album teljesen díj- és portómentes pontos elküldését elvárom.	
.....	aláírás.

Ez a megrendelési bárca **kitöltve és levelező lapra ragasztva** beküldendő a „MAGYAR HIRLAP” kiadóhivatalának

A MAGYAR HIRLAP
Budapest, V. ker., Honvéd-utca 4. sz.

